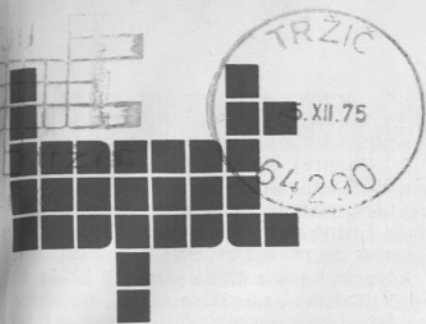

Ljudska knjižnica
64290 TRŽIČ

TRŽIŠKI TEKSTILEC

glasilo organizacije združenega dela bombažne predilnice in tkalnice - tržič

leto XVI

december 1975

št. 12

1975-1976

Čeprav samo datum ni bistvena ali edina prelomnica v kontinuiteti vseh mogočih dogajanj ob izteku starega in ob porajanju novega poslovnega leta, vsakeč nekoliko pobrskamo po preteklih dogodkih, želimo ugotoviti in oceniti uspehe prizadevanj in rezultate celoletnega dela. Povemo si morda, v čem in kje nismo uspeli, poskušamo za to najti odgovore in za nameček ugibamo, kako in kaj bo v mesecih po Silvestru. V decembrskih dneh so dnevi redi natrpani, marsikatero zadevo hočemo še dokončati v starem letu, lovimo zadnje odstotke izpolnjevanja proizvodnih planov, nekatere stvari je potrebno še obravnavati in sprovesti skozi naš sistem samouprave. Skratka, tempo je hitrejši kot v ostalih mesecih. Vsi težko čakamo tistih nekaj dni novoletnega predaha. Po praznikih se prične znova; življenje in z njim delo neustavljivo teče dalje.

Devetdeseto leto obstoja BPT smo pretolkli. Proslavljanje je uspelo v kljub vremenu, ki nam je zagodlo z dopoldanskim dežjem. Čez »kratkih« deset let se bomo srečali s stoletnico in upajmo, da ta desetletka ne bo slabša od dosedanjih.

S prodajo izdelkov v letu 1975 ne moremo biti zadovoljni. Manjka nam namreč skoraj dvomesečna planirana vrednost realizacije. Od tod izvirajo nekatere težave in večji problemi. Programirano financiranje proizvodnje in investicijskih vlaganj je zavrto. Zaloge izdelkov so težko breme. Žal tu ne velja izrek o dobrem gospodarju, ki ima polne kašče!

Zastoj v odprodaji povzroča rast obveznosti napram dobaviteljem, našel pa bo svoj odraz v zaključnem računu s prenizkim ostankom dohodka za sklade. Osebnih dohodkov so bili vseskozi obračunavani po programu, tako, da je bil dohodek v večji meri porabljen že med letom.

Nalogo odprodaje zalog prenašamo torej v naslednje leto, vsled česar bomo v finančnem planu računali na vrednost prodaje skoraj 14-mesečne proizvodnje. Zadolžitev ni majhna in v ta voz bo treba vpreči vse sile. Računamo sicer z rahlo oživitvijo tržišča, vendar pa se na to ni dobro preveč zanašati. Tudi letos smo za jesen pričakovali olajšanje, pa je izostalo.

Z večjo mero gotovosti pa lahko računamo le pri tistem, kar bo uspelo doseči znotraj tovarne. Gre za to, da v oddelkih, obratih in sektorjih iščemo in najdemo morebitne notranje rezerve. Področje je obsežno. Od štednje z različnimi materiali in energijo, izkoristka surovin, uporabe razpoložljivega delovnega časa res le za pravo delo, pa do preprečevanja nastankov škode in zboljševanja kvalitete. Podpirati moramo inovacijska prizadevanja sodelavcev in njihove predloge, če so uporabni, tudi realizirati. Od prihrankov vseh vrst imamo vsi neposredne koristi. Obeti za pogoje gospodarjenja niso najbolj vspodbudni, zato pa naj bi bili vsi, ki v BPT združujemo svoje delo, res – budni!

S srednjeročnim programom si postavljamo naloge in cilje za petletno obdobje. Poleg tega pa naj bo naše delo usmerjeno še v notranji program učvrstitve delovne organizacije in v vključevanje v splošni družbeni stabilizacijski program.

Ta mesec zbori delavcev odločajo tudi o ustavni organiziranosti. Temeljne organizacije združenega dela bodo zaživele. Slednje bo v skupnem interesu potrebno jačati in njih delovanje usmerjati v sporazumevanje. Veriga zdrži le toliko, kolikor zdrži njen najšibkejši člen! V našem primeru je veriga organizacija združenega dela, v kateri se temeljne organizacije združujejo.

Bralcem želim prijetno praznovanje novoletnih praznikov ter srečo in zadovoljstvo v novem letu, članom delovnega kolektiva pa poleg navedenega še uspešno delo in upravljanje.

Janez Lončar

***V letu 1976 želijo vsem delavcem
Bombažne predilnice in tkalnice Tržič***

Srečno in uspešno novo leto

Problematika tkalnice

Ker je postala ustaljena praksa, da se problematika opisuje za daljše obdobje, se bom naslonil na problematiko obrata za drugo polletje.

Osnovni material

Zaloge preje so bile zadostne, tako da ni bilo problemov z oskrbo, razen občasnih nihanj posameznih Nm open-end preje. Pojavljale so se celo prekomerne zaloge, tako da smo imeli precejšnje težave z vskladiščenjem. Preja je bila vskladiščena na več mestih in sicer v tkalniškem skladišču, v prostoru za centralnim skladiščem, v lesenem skladišču in zasilnem prostoru za belilnico, del prostora pa nam je odstopil obrat predilnice v sukalnici. Ob 90-letnici podjetja pa smo morali izprazniti tudi glavni hodnik, kjer smo imeli vskladiščene deformirane navitke in vozle open-end preje. Skladišče za belilnico smo morali zaradi del pri odvodu kondenzata izprazniti in vskladiščiti prejo v pritličju nove hale v gradnji. Torej s samim vskladiščenjem, dodatnim transportom in sortiranjem smo imeli precej problemov zaradi prekomernih zalog. V zadnjem mesecu se je stanje nekoliko izboljšalo, ker se je zmanjšala zaloge in število mešanic, vseeno pa je preja vskladiščena še na štirih mestih.

Glede kvalitete preje pa naj omenim, da smo imeli precej težav. Vse napake smo samostojno ali preko kontrolnega oddelka reklamirali obratu predilnice, vendar je bilo reševanje oteženo zaradi visokih zalog. Zaradi pogostih menjav mešanic (bela 5, 6, 7) so se pojavljale nianse in sicer v Nm 34/1 in 50/1 osnovi ter Nm 34/1 Koplon in Nm 40/1 votku in osnovi. Niansiran votek smo morali zaradi tega porabiti za osnovo. Mešanica bela 7, zlasti pa bela 8 sta nam povzročali velike težave v proizvodnji zaradi neenakomernosti, nians in slabše trdnosti. Neenakomernosti so bile najbolj izrazite pri grobih Nm. V mesecu septembru smo imeli velike težave, pri predelavi zaradi lepljenja niti. Kot vzrok nam je obrat predilnice navajal mastne madeže v mehiškem bombažu. Najbolj izraziti primeri so bili pri Nm 34/1 in 28/1 BD-200 preji, ki so se odražali pri snovanju (preskakovanju niti v ekspanzijskem grebenu) in nadalje pri škrobljenju in tkanju (povečano število pretrgov).

Velike težave smo imeli in jih še imamo pri previjanju Nm-40/1 Dacron preje zaradi velikih neenakomernosti.

Pri najslabši nastavitvi zahtevanih parametrov na Avtoconerjih smo dosegli izkoriščanje stroja med 20 in 30 %. Zato smo pri tkanju novih artiklov iz te vrste preje izrazili pomisleke, predno so se izvozne pogodbe zaključevale. Prejo iz mešanice PE in bombaža Nm 50/1, nam bo zato izdelovala Tekstina iz Ajdovščine.

Enotna bela mešanica od Nm-20/1 do Nm-50/1 sigurno ni primerna, če hočemo doseči željeno kvaliteto iz-

delkov in normalno izkoriščanje strojnih kapacitet.

Fizični obseg proizvodnje se je po končanih kolektivnih dopustih zmanjšal in sicer za 54 KOVO 2/5 tkalskih strojev v nočni izmeni. Tako obratu je v nočni izmeni še 56 Elitex tkalskih strojev z listovko in 54 tkalskih strojev KOVO 275, škroblilnica, križno previjanje in del previjanja votka, kar pa bo z zaključno montažo Unifilov v nočni izmeni povsem odpadlo.

Doseganje planskih obveznosti je dobro, razen na nekaterih oddelkih, kjer je zaradi montaž, remontov oziroma slabših klimatskih pogojev malo slabše (Kovo 275). Na Kovo-225 je izkazovanje večjega preseganja nekaj tudi na račun predvidenih izločitev strojev, ki pa ni bila izvršena.

Zaradi težav na domačem tržišču je prišlo v drugem polletju do precejšnjega $\varnothing$ Nm zlasti na KOVO 275. V zadnjem mesecu pa se je zaradi zaključnih izvoznih pogodb obrnilo ravno v nasprotno smer, tako da bo do grobi artikli zamenjani z finejšimi (Elitex, Picanol, Kovo 275). Z zamenjavami nekaterih artiklov smo lahko začeli takoj, pri večjem delu pa smo morali čakati in še čakamo na grebene, menjalnice in pa prejo (Nm-50/1 Dacron). Jasno pa so menjave tem bolj problematične, ker so dobave skoraj vse v I. polletju 1976 in je zato potrebna zasedba večjega števila strojev. Take masovne menjave so problematične zaradi precejšnjih dodatnih del in stroškov (utenzije) ter zaradi izpadov v proizvodnji, kar ima za posledico slabše izkoriščanje kapacitet. Zaradi zelo napetih dobavnih rokov bo treba podaljšati obratovanje 7. oddelka v nočni izmeni predvidoma za tri mesece.

V mesecu avgustu je bil demontiran in vrnjen pletilno tkalski stroj Weftloc 3, firme LIBA, Naila, ZRN, ki je bil na 3-mesečnem poizkusnem obratovanju v podjetju.

V mesecu oktobru je bila zaključena montaža prešivalnega stroja Molino tip Malipol, firme Textima, DDR. Stroj v poizkusni proizvodnji teče zelo dobro in so bili izdelani razni vzorci glede na osnovno tkanino, višino zank in dolžino šivov. Čimprej bo potrebno zagotoviti obratovanje stroja v dveh izmenah, kajti izkoriščanje stroja je že med 85 in 90 %, jasno pa je tudi, da je novo kapaciteto potrebno čim bolj izkoristiti. Do konca meseca novembra je bilo izdelanih ca. 18.000 tekočih metrov prešite tkanine — enostranskega fro-tirja.

Glede klimatskih pogojev v obratu, ki pa naj jih kritično ocenim, je mentalno največji problem v spodnji etaži nove tkalnice, kjer se ne more doseči primerno razmerje med vlago in temperaturo, kar ima za posledico tudi zelo slabo počutje delavcev in prekomerno število pretrgov.

Problem ozke dvorane stare tkalnice zaradi neizoliranega parovoda je sedaj rešen, predhodno pa je bilo tudi v tem prostoru precej vroče.

Strojni park

Remont Elitex tkalskih strojev je potekal normalno, na KOVO 275 strojih pa je bil zadnje tri mesece prekinjen in se opravljajo nekatera remontna dela na UTAS strojih. Dodatni delni remont KOVO 275 strojev bo stekel s 5. 1. 1976 (udarne plošče, konice, pesti, vreteno, prenos od elektromotorjev). Zaradi ponovne montaže Unifilov na strojih KOVO 275, ki se je začela 11. avgusta je bil prekinjen tudi remont votkovnih previjalnih aparatov. Pri ponovni montaži so se na začetku pojavljale težave zaradi neizdobavljenih delov za udarni mehanizem na strani, kjer je montiran Unifil (Metalurg Zagreb). Čimprej pa bo treba nabaviti še zračne dušilce firme HAAG na Unifil strani. Omenjena nabava je nujna, da bi se zmanjšala poraba cev, glede na staro konstrukcijo lovilnega jermena. En tak dušilec je že montiran in deluje zelo dobro.

V mesecu decembru se bo pričela montaža listovk RBH, kupljenih v MTT Maribor. Pričetek montaže prej ni bil mogoč zaradi neizdobavljenih vezi s strani Metalurga, ki pa je imel težave z dobavo materiala iz uvoza.

V mesecu avgustu je v podjetje prispelo prvih 20 brezčolničnih strojev Saurer-Diederichs z listovko Staubli, naslednjih 20 z žakardi pa pričakujemo v drugi polovici decembra.

V mesecu oktobru je bil zamenjan tudi prvi sušilni teflon, boben novega škroblilnika. Čimprej pa bo potrebno dokončati generalno popravilo oziroma rekonstrukcijo starega škroblilnika Mohr, kjer bo možno navijanje vseh vrst osnovnih valjev do premera 900 mm, kajti v primeru večje okvare novega stroja bi prišlo do problema.

V nadaljevanju bi na kratko iznesel problematiko vzdrževanja zgradb. Še vedno ni rešen problem pritrditve južne stene nove tkalnice. Mislim, da so tu odveč komentarji glede varnosti in odgovornosti. Pripravljalna dela so se pričela že pred več meseci, potem pa je ostalo pri starem.

Nujno bo treba popraviti tudi streho nad navijalnico in škroblilnico, ki je bila predvidena, da bo zamenjana z novo. Nekateri leseni nosilci so že prepereti in se tudi v tem primeru pojavlja vprašanje varnosti, zlasti ob visokem snegu. Ob vsakem dežju vo-

da pronica v notranjost, enako tudi v centralno žensko garderobo, ki je pod okriljem te strehe.

Čimprej bo treba pristopiti k ureditvi umivalnice za ves stari del tkalnice, stranišč, kadalnice in garderob.

Nujno bo treba urediti tudi prostor za pranje rezervnih delov z nafte, ker mislim, da aparat, ki je že v podjetju, ne more služiti samo avtomatski delavnici, ampak bi bil zelo potreben tudi osnovnim obratom. Trenutno se opravljata dva remonta v obratu, precejšen pa je obseg tudi rednega vzdrževanja pri 650 tkalskih in ostalih strojih, a pranje vseh delov se vrši ročno.

V drugem polletju smo imeli zaradi večjih zalog občasne probleme s pomanjkanjem palet, ki se bo proti koncu leta zaradi zmanjšane prodaje ponovno pojavil v hujši obliki.

Delovna sila

	Oktober	Novem-ber
% izostankov	15,8 %	13,4 %
porodniški dopust	3,5 %	4,0 %
bolezenski izostanki	6,4 %	4,8 %
letni dopust	5,6 %	4,3 %
odobreni izostanki	0,3 %	0,3 %

Težave z delovno silo so bile v glavnem na delovnih mestih v čistilni koloni, pri natikanju (zaradi visokega % porodnic) in v zadnjem času na delovnem mestu tkalk zaradi odhodov v pokoj in zdravstvenih premestitev. Zaradi ukinitve nočnega dela je bila komisija za kadre zelo previdna pri sprejemanju nove delovne sile. V obratu tkalnice se predvideva, da ne bo viška delovne sile. Z ozirom na novo montirane brezčolnične stroje računamo, da bo izkazana celo potreba po delovni sili.

	Oktober	Novem-ber
Doseganje norm	121,10 %	119,— %
Kvalitetni faktor		
10 % ocenjevanje tkanin	95,5 %	95,7 %
Obratovodja tkalnice ing. Janez Smid		

Ob 22. decembru — dnevu JLA

V tem letu smo že 34-č počastili s praznovanjem in raznimi prireditvami spomin na dan, ko je bil v mestecu RUDO z ustanovitvijo 1. proletarske brigade napravljen prvi korak pri oblikovanju naše nove, ljudske armade, ki je v vseh teh letih po vojni prerasla in zbrisala vsako razmejitev med vojsko in narodom in danes skupno z vsemi jugoslovanskimi narodi in narodnostmi tvori enovito obrambno moč naše domovine.

Mi vsi smo tista armada, ki je porok, da nam tega, kar so nam v štiriletnem boju priborili Titovi partizani, nihče in nikoli več ne vzame. Zato praznujemo ta dan vsi; fantje, ki bodo praznovali v naših vojašnicah, pa so lahko upravičeno ponosni na to, da so pripadniki vojske, ki je tesno povezana in vtkana v vsakdanji življenjski in delovni utrip vseh naših delovnih ljudi.

Ponosni smo na to, da se tega od nas učijo vsi tisti, ki se morajo še danes boriti za svoj obstoj, za vse

tisto, kar mi uživamo že polnih trideset let.

To sedlovanje se je letos v naši občini manifestiralo z raznimi skupnimi tekmovanji mladine, delavcev in vojakov, z medsebojnimi obiski, razgovori ter sklepanjem novih poznanstev. Tekmovali smo v streljanju, odbojki, šahu, bili smo skupaj na raznih prireditvah.

V torek, 16. decembra je našo delovno organizacijo obiskala skupina vojakov iz karavle v Medvodjah (Jelendol), nad katero ima naša delovna organizacija pokroviteljstvo. Ogledali so si naše proizvodne prostore, spoznali naše delo ter se ob zaključku obiska pri nas pogovarjali s predstavniki naših družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov.

Naj ob zaključku ponovimo naš dolgoletni namen in željo, da bi se s čuvarji naših meja želeli srečati tudi ob kaki drugi priložnosti, saj bomo na ta način prispevali k še čvrstejši povezavi in večji obrambni moči nas vseh.

I. G.

Proizvodnja	Oktober	November
A Izvršitev plana		
votki m ²	107,32 % 107,07 %	109,47 % 107,63 %
B Izkoriščanje strojev		
na učinkovite ure	97,30 %	97,20 %
na pogonske ure	92,90 %	91,60 %
C Produktivnost		
Indeks glede na leto 1974	46,17 enot/del. uro 100,54 %	45,13 enot/del. uro 98,28 %

Nova organiziranost ZKS v OZD BPT

Za nami je zelo razgibano obdobje povečane aktivnosti komunistov širom naše domovine, ko si prizadevamo za uresničitev sprejetih sklepov in zaključkov kongresa slovenskih in jugoslovanskih komunistov. Sklepi 11. redne seje občinske konference ZKS Tržič zavezujejo komuniste v OZD BPT, da se v mesecu decembru 1975 reorganiziramo. To je naš skupen prispevek družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in celotnega delovnega kolektiva pri uresničevanju ustavnih pogojev za organiziranje delavcev v temeljne organizacije združenega dela in samoupravno delovno skupnost.

Sindikati so novo obliko organiziranosti uveljavili že pred letom dni, ko so ustanovili šest osnovnih organizacij sindikata in Konferenco osnovnih organizacij sindikata, z namenom, da postane koordinator dela med osnovnimi organizacijami sindikata in jim nudi vsestransko pomoč. Že skoraj leto dni so tekale razprave o novi organiziranosti članov ZK v naši OZD. Na predlog komisije za organiziranost in razvoj pri CK ZK Tržič je konferenca sprejela sklep o izvedbi volilnih konferenc. V vsaki TOZD se ustanovijo osnovne organizacije ZK, kar velja tudi za samoupravne delovne skupnosti. Osnovne organizacije ustanovijo Svet zveze komunistov za oblikovanje skupne politike, učinkovitejše in dosledno uresničevanje sprejete politike ZK ter za usklajeno reševanje družbenopolitičnih in družbenoekonomskih vprašanj.

Poslovnik osnovne organizacije ZK in sveta ZK bosta podrobno določala metode delovanja organizacij in organov ZK, kakor to določa statut ZKJ in ZKS. Novo ustanovljenim osnovnim organizacijam ZK bo s tem dana možnost še večjega in bogatejšega dela ob sodelovanju dejavnikov v TOZD.

Delo OO ZK bo ob večjem zalaganju vseh komunistov še učinkovitejše in plodnejše, potrebna pa bo čimvečja zavest in osveščenost pri izvr-

ševanju zadanih si nalog. Komunisti se bomo morali še bolj zavzeti za nenehno kadrovske in idejnopolično vlogo ZK v boju za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov. Samokritično moramo ocenjevati naše vsakodnevno delo in odstranjevati pomanjkljivosti pri krepitvi vodilne vloge delavskega razreda v naši družbi. Pri kadrovanju v OZD moramo dosledneje izvajati družbeni dogovor o kadrovske politiki, vključevati se v izvajanje stabilizacijskega in izobraževalnega programa ter lastnega programa naše OO ZK.

V letošnjem letu ne bomo še v celoti uresničili sklepa, da bo 10 % zaposlenih članov ZK, kar nam mora biti ena od prvih nalog v bodoče. Okrepiti bomo morali še posebno OO ZK v TOZD, kjer mora biti delež delavcev v ZK še večji — biti mora odraz delavske večine v ZK.

5. seja CK ZKS, ki bo 5. januarja 1976 in ki je namenjena analiziranju dela osnovnih organizacij ZK bo prav gotovo pomemben mejnik in kažipot za naše delo v bodoče. To ni samo akcija in mobilizacija komunistov ampak vseh socialističnih sil v borbi za ustvaritev naše samoupravne socialistične skupnosti.

Dovolite mi, da ob tej priliki vam vsem in preko vas vsem vašim svojim iskreno zaželim sreče, zdravja in zadovoljstva ter novih delovnih uspehov v letu 1976.

Viktor Svab

Poročilo o finančnem poslovanju od 1. 1. do 30. 9. 75

	Letni plan 1975	Izvršitev I.—IX. 1975	%
Celotni dohodek	255.147.303	169.731.425	66,52
Dohodek	99.753.089	61.882.827	62,04
Delitev dohodka:			
Osebnih dohodkov	66.638.000	42.429.102	63,67
Drugi osebni prejemki	544.700	610.980	112,17
Pogodbene obveznosti	7.947.785	6.056.218	76,20
Zakonske obveznosti	12.380.000	5.971.289	48,23
Ostane dohodka	12.242.604	6.815.238	55,67

Iz primerjave podatkov o doseženi realizaciji s planirano v prvih devetih mesecih je razvidno, da prodaja izdelkov zaostaja od predvidevanja oziroma od prodajnega plana. Konec meseca septembra zaostajamo od plana za 10,8 % ali 27.500.000.— din ob enakomerni razdelitvi letnega plana na dvanajstine. Kumulativna mesečnih planov za devet mesecev je 192.637.000.— od katere zaostajamo za din 28.750.000.—.

Realizirani materialni stroški v 9 mesecih so izpod planiranih. Na realizirane materialne stroške vplivajo tudi stanja zalog nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov. Zaloge gotovih izdelkov pa so se v primerjavi z začetkom leta močno povečale. Ker plan materialnih stroškov ne zajema porasta ali zmanjšanja zalog, so pravilna primerjava s planom — dejanski vkalkulirani materialni stroški, vsebovani v izvršeni proizvodnji, ki so bili v primerjavi z letno planiranimi:

surovine glavnih obratov	69 %
ostali porabljeni material	78 %
drugi materialni stroški	71 %.

Poprečna cena v proizvodnji uporabljenega bombaža v 9 mesecih t.l. je znašala din 26.64 za 1 kg preje. Računati je, da se bo cena v letnem merilu izenačila s planirano ceno.

Na porabo surovin, ki je izpod 75 % letnega plana je vplivala tudi nižja proizvodnja v mesecih dopustov.

Pri »ostalem porabljenem materialu« je preseganje planiranih vrednosti zaradi višjih podražitev od predvidenih (pri režijskem materialu za vzdrževanje, utenzilijah, embalaži).

Amortizacije je bilo vkalkulirano po obveznih stopnjah din 11.078.000.— in neobveznega dela din 2.443.000.—. Neobvezni del predstavlja od skupne amortizacije 18 % in je zaradi spremembe zakona po katerem se za večizmensko delo naprav obvezna amortizacija povečuje, precej nižji kot v preteklem letu, kjer je znašal 38 %.

Pogodbene obveznosti so bile na višini planiranih, medtem ko so bile zakonske obveznosti precej izpod predvidenih. Izpad davčne osnove, čemur je vzrok nizki ostanek dohodka, nerealiziranih osebnih dohodkov zaradi povečanih zalog, ima za posledico neobračunani davek iz dohodka in neobračunana prispevka za finansiranje republiške izobraževalne skupnosti in republiške raziskovalne skupnosti. Ob planiranih rezultatih poslovanja pa bi omenjene dajatve za 9 mesecev t.l. znašale 2.640.000.— din.

Prispevek za šolstvo, ki je bil prvotno planiran v breme letošnjega dohodka, se plačuje iz sredstev rezerviranega dohodka, ustvarjenega z zaključnim računom v preteklem letu.

Grupa stroškov »drugi osebni prejemki« zajema tudi stroške za strokovno izobraževanje, ki so v primerjavi s planiranimi znatno višji (letni plan 58.000.—, izvršitev I.—IX. 248.132.— din). Ti stroški so se povečali zaradi podpisanega sporazuma na podlagi katerega smo obvezni obračunati 0,5 % od izplačanih bruto osebnih dohodkov za štipendiranje učencev in študentov v občini Tržič.

Kljub izpadu davčnih obveznosti je ostanek dohodka nizek. Ob zaključku tretjega tromesečja smo ustvarili le 56 % letno planiranega, pri tem pa je treba poudariti, da je že planirana višina minimalna, če hočemo zadostiti nujnim potrebam. Ostanek dohodka se razporeja ob letnem zaključnem računu na sredstva rezervnega sklada (obvezna prioriteta po zakonu), na sklad skupne porabe in poslovni sklad.

Nedoseganje plana ostanka dohodka bi onemogočalo formiranje sklada skupne porabe za najnujnejše izdatke iz tega sklada v prihodnjem letu. Poleg tega pa obstoja še velika potreba vlaganja v poslovni sklad, predvsem v del za obratna sredstva.

Planirani osebni dohodki v letu 1975 so 66.638.000.— din.

V času od 1. 1. do 30. 9. je bilo dejansko izplačano din 49.644.836.—.

Poprečno mesečno izplačilo netto osebnega dohodka v času I.—IX. 1975 je znašalo 3.217.— din na zaposlenega.

Zaloge osnovne surovine predstavljajo minimalne potrebne količine za proizvodnjo, pri čemer je pomanjka-

nje nekaterih vrst bombaža za posamezne mešanice velik problem. Kljub nizkim zalogam surovin v začetku leta — vrednost 10.471.000.— din so se ob koncu septembra zaloge še zmanjšale in predstavljajo vrednost samo 7.949.000.— din.

Istočasno pa je precejšnje vrednostno povečanje zalog pri ostalih vrstah materiala. Če izznamemo iz primerjave zaloge surovin, se je vrednost vseh ostalih vrst materialov povečala v času od 1. 1. do 30. 9. t.l. za din 4.805.000.—, kar je še dodatna bremenitev obratnih sredstev.

Zaloge nedovršene proizvodnje so se povečale vrednostno le za 5 % in so ostale tako količinsko kot vrednostno primerljive s stanjem v začetku leta, vendar so bile že v začetku leta nekoliko višje kot poprečno v preteklem letu.

Občuten porast zalog gotovih izdelkov gre predvsem na račun metražnega blaga, pri katerem so količine v zalogi porasle v primerjavi z 31. 12. 1974 kar za 96 %. Take količine zalog pa predstavljajo tudi veliko vrednost in imamo tako v zalogah gotovih izdelkov na dan 30. 9. 1975 vezanih 39.267.000.— din v primerjavi z 26.576.000.— din v začetku leta.

Spričo navedenega stanja, predvsem pa zaradi povečanja zalog, se je oskrbljenost z obratnimi sredstvi poslabšala. Primanjkljaj obratnih sredstev smo bili prisiljeni pokrivali s povečanjem naših dolgov do dobaviteljev, kar pa se odraža tudi na zmanjšanju dohodka, saj smo morali v večini primerov za že zapadle obveznosti plačati zamudne obresti. Nadalje smo primanjkljaj pri obratnih sredstvih pokrivali s sredstvi namenjenimi za izdatke iz sklada skupne porabe in s sredstvi namenjenimi za financiranje investicij ter z občasnimi posojili iz rezervnega sklada za izplačilo osebnih dohodkov. Vse to pa se je zopet odražalo na velikih težavah pri financiranju investicij in pri izločanju sredstev za sklad skupne porabe za planirane izdatke iz tega sklada. Posojila iz rezervnega sklada pa so imela za posledico večdnevno blokado žiro računa, saj je bil le ta skoraj redno blokiran okoli deset dni po izplačilu osebnih dohodkov.

Finančni sektor

Foto vest

Vsako leto nas obiščejo učenci zadnjih razredov tržičkih osnovnih šol. Ob tej priliki si ogledajo tehnološki proces v proizvodnih obratih.

Osebnih dohodkov v naši OZD

Enkrat letno objavljamo v »Tržiškem tekstilu« osebne dohodke nekaterih delovnih mest, ki kažejo celovit pregled razpona naših OD.

V tabeli so izračunani mesečni neto osebni dohodki 19 delovnih mest za oktober 1972, 1973, 1974 in 1975 za povprečno 184 ur. V znesku niso upoštevane nadure, dodatek za nočno delo ter morebitne nagrade in honorarji. S temi odštevkami bodo OD navedenih delovnih mest med seboj bolj primerljivi. Poleg vrednosti je izračunano na vsako leto tudi razmerje oziroma razpon delovnih mest. Od leta 1972 do 1974 se je razpon OD med delovnimi mesti stalno krčil. V letu 1975 opazimo, da je v rahlem porastu, predvsem zaradi povečanja stimulacije na stalnost.

Dejanski razpon OD je v naši OZD še nižji, ker v mesečnem OD niso upoštevane posebne delitve, ki se delijo večkrat v enakem znesku. V letu 1975 smo izplačali povprečne posebne delitve za najnižje delovno mesto 217 din neto mesečno in za najvišje delovno mesto 573 din neto mesečno, kar zmanjša razpon OD za oktober 1975, če upoštevamo posebno delitev od 1:4,26 na 1:4,11.

OSEBNI DOHODKI

Tek. št.	Delovno mesto	mes. OD okt. 1972	raz-merje	mes. OD okt. 1973	raz-merje	mes. OD okt. 1974	raz-merje	mes. OD okt. 1975	raz-merje
1.	Pometalka	1.254	1,04	1.349	1,05	1.858	1,00	2.141	1,00
2.	Čistilec strojev	1.275	1,06	1.289	1,00	1.865	1,00	2.167	1,01
3.	Podvijalka	1.207	1,00	1.308	1,01	1.858	100	2.188	1,02
4.	Natikalka votka	1.252	1,04	1.328	1,03	1.954	1,05	2.172	1,01
5.	Šivalka	1.375	1,14	1.439	1,12	2.026	1,09	2.315	1,08
6.	Previjalka	1.485	1,21	1.529	1,19	2.155	1,16	2.488	1,16
7.	Predilka	1.376	1,14	1.466	1,14	2.095	1,11	2.389	1,12
8.	Tkalka	1.481	1,23	1.592	1,24	2.215	1,19	2.510	1,17
9.	Delilka komadov	1.523	1,26	1.698	1,32	2.330	1,25	2.624	1,23
10.	Vodnica snemalne kolone	1.560	1,29	1.679	1,30	2.372	1,28	2.738	1,28
11.	Vezalka in urejev. osnov	1.606	1,33	1.765	1,37	2.413	1,30	2.824	1,32
12.	Obračun OD II	1.698	1,41	1.788	1,39	2.438	1,31	3.009	1,41
13.	Podmojster	1.723	1,43	1.831	1,42	2.582	1,39	2.854	1,33
14.	Vzdrž. strojev in opreme I	2.055	1,70	2.129	1,65	2.909	1,57	3.290	1,54
15.	Mojster	2.276	1,89	2.405	1,87	3.127	1,71	3.724	1,74
16.	Vodja izmene	2.925	2,42	3.126	2,43	3.987	2,15	4.712	2,20
17.	Obratovodja	3.936	3,26	4.036	3,13	5.287	2,85	6.078	2,84
18.	Direktor sektorja	4.757	3,94	4.987	3,87	6.310	3,40	7.372	3,44
19.	Glavni direktor	5.905	4,89	6.071	4,71	7.744	4,17	9.110	4,26
RAZPON:		1:4,89		1:4,71		1:4,17		1:4,26	

Delo občinske partijske politične šole

14. novembra se je pričela občinska partijska politična šola A in B program v katero je vključenih 24 slušateljev iz OO ZK v Trzinu. Iz naše osnovne organizacije ZK obiskuje šolo šest slušateljev. Program šole je razdeljen na dva dela: A program november-december 1975 in B program januar-februar 1976. Predavanja imajo v 4 ciklih in sicer vsak petek in soboto: po opravljenih predavanjih pa bodo slušatelji opravili test znanja.

»A« program partijske politične šole zajema teme iz temeljev marksizma.

Pri pouku naj bi se slušatelji seznanili s temeljnimi znanji o marksistični teoriji, spoznali njene osnovne značilnosti in se uvedli v njeno uporabo. Seznanili naj bi se tudi z zgodovino socializma, z nastankom marksizma in njegovem razvoju do današnjih dni. Istočasno pa bi se oblikovali tudi slušateljev marksistični pogled na svet, ki bi ga usposobil za vključitev v napredne tokove in težnje sodobnega življenja.

Šola je namenjena perspektivnim delavcem v ZK, bodočim sekretarjem, vodstvom osnovnih organizacij, komunistom, ki aktivno delujejo v različnih organih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organih. Na programu so naslednje teme:

A) Mesto filozofije v človekovi duhovni ustvarjalnosti, (pred. prof. Rado Jan)

B) Zgodovinske predpostavke marksizma, (pred. prof. Rado Jan)

C) Materialistično pojmovanje družbe in človeka, (historični materializem) kot najpomembnejši dosežek marksizma (pred. dipl. sociolog Štefan Huzjan)

D) Ekonomska teorija marksizma, (pred. Nada Sfilgoj)

E) Dialektični materializem, (pred. dr. Debenjak)

F) Glavna razdobja v razvoju marksistične misli, (pred. prof. Boris Zihlerl)

G) Etika, (pred. prof. Rado Jan)

H) Religija, (pred. prof. Rado Jan)

I) Samoupravljanje, (pred. dipl. iur. Albin Igličar in Stane Vlač, stro-

kovni sodelavec pri predsedstvu rep. konf. SZDL)

J) Protislovja družbene lastnine v sodobni socialistični praksi, (pred. Radovan Teslić, strokovni sodelavec pri predsedstvu CK ZKS).

Pri izvajanju programa udeleženci aktivno sodelujejo. Tak način dela s

Za našo varnost moramo skrbeti sami

(Nadaljevanje iz 11. številke)

Tu je oseba, izvzemši ekskurzije si smejo ogledati OZD, oziroma posamezne dele OZD, oziroma posamezne dele proizvodnega procesa le z dovoljenjem glavnega direktorja ali tehničnega direktorja.

Tu je osebo, ki pride v OZD po službeni dolžnosti in ki se ji dovoli ogled OZD, vodi po posameznih oddelkih oseba, ki jo določi glavni direktor ali tehnični direktor.

Članom kolektiva je prepovedano zadrževanje v spodnji in zgornji vratarnici. Sporočila in informacije se oddajajo oziroma dobijo pri oknu vratarnice.

Vsak član kolektiva se mora podvreči preiskavi vratarja, kadarkoli se to od njega zahteva. Izmikanje preiskavi predstavlja kršitev delovnih dolžnosti.

Zaradi preprečevanja nezgod ter zaradi zagotovitve discipline v OZD sme zdravstvena služba, oziroma vratar ob vsakem času izvesti kontrolo z alkotestom. Vsak član kolektiva, ki

ga taka kontrola zajame, je dolžan pristati na preizkus.

Če se ugotovi, da je član kolektiva užival alkoholne pijače, se mora takoj odstraniti iz podjetja. Posledica odstranitve je ta, da ima za tisti dan neopravičen izostanek, da se obvezno prijavi odboru za obravnavanje kršitev delovnih dolžnosti in materialne škode za težjo kršitev ter da povrne stroške alkotesta. Stroške alkotesta v tekočem letu določa odbor za ob-

slušatelji razvija samostojno, kritično in sistematično mišljenje in razpravljanje ter jih hkrati usposablja za javno nastopanje.

Ustanovljen je bil tudi aktiv slušateljev občinske partijske politične šole ter izvoljen 5-članski sekretariat, ki ga sestavljajo: Jože Zupančič, Silvo Plajbes, Francka Ratković, Slavko Oljačič in Mujo Huvic.

Sekretariat je na prvi seji sprejel program dela in se zedinil, da mora sproti sprejemati uresničevanje programa občinske partijske politične šole in oceniti predvsem naslednje:

- koncept in vsebino občinske partijske politične šole,
- metode dela,
- oceno predavateljev in pomanjkljivosti posameznih predavanj,
- oceno, oziroma odnos slušateljev do šole,

- poimensko evidentiranje postavljenih vprašanj po vsebini in temah,
- skrb za dobre medsebojne odnose v aktivu,

- skupaj s komisijo za idejno usposabljanje določi, katerim slušateljem se šola glede na opravljen preizkus znanja, seminarsko nalogo, izostanke in disciplino prizna.

Pohvalno je to, da je disciplina in odnos slušateljev do šole res vzorna, kar dokazuje, da so OO ZK izbrale res tiste člane, ki naj postanejo bodoči nosilci družbeno-političnega dela v TOZD, OZD in drugih samoupravnih skupnostih.

Izostankov od predavanj skorajda ni, če pa že so, pa le takrat kadar ima slušatelj res upravičen razlog. Za vsak izostanek pa mora prinesiti pismeno opravičilo.

Predavanja so na zelo visoki kvalitetni ravni in so slušatelji z vsemi predavatelji zadovoljni. Da je to res in da se slušatelji aktivno vključujejo v delo dokazuje tudi dejstvo, da po končanih predavanjih vprašanja kar dežujejo in se čas določen za pouk zavleče kar krepko čez predvideno.

Če bodo slušatelji ohranili tak odnos do šole, v kar skoraj ne dvomim, na koncu ne bo nobenega, ki šole ne bi uspešno zaključil.

Jože Zupančič

ravnavanje kršitev delovnih dolžnosti in materialne škode.

Če se član kolektiva noče podvreči preizkusu z alkotestom, se smatra to za dokaz, da je pod vplivom alkohola in so posledice enake kot v primeru, če se z alkotestom ugotovi vinjenost, razen, da v tem primeru ne plača stroškov alkotesta.

(Nadaljevanje prihodnjic)
I. G.

27. novembra so se v gasilskem domu zbrali naši krvodajalci, katerim so bila podeljena priznanja za 15, 10 in 5-kratno darovanje krvi

Eno vprašanje — šest odgovorov

Leto 1975 se izteka. Za nas, v BPT zaposlene delavce je to jubilejno leto potekalo v smislu stabilizacije gospodarstva, uspešnega dela in manj uspešne prodaje. Tudi prihodnje leto pričakujemo v znamenju stabilizacijskih prizadevanj. Še bolj se bomo morali prizadevati in z vestnim delom povečevati dohodek podjetja, saj bomo s tem pomagali sami sebi. Že v navadi nam je, da se ob zaključku leta ozremo na prehojeno pot in se zazremo v prihodnost. S to mislijo in podobnim vprašanjem sem se napotil k vodilnim delavcem v naši OZD. Tole so mi povedali:

Stanko Pesjak, diplomirani inženir, vodja razvojnega oddelka:

»Kar se tiče dela in rezultatov v razvojnem oddelku je bilo v tekočem letu zelo uspešno.

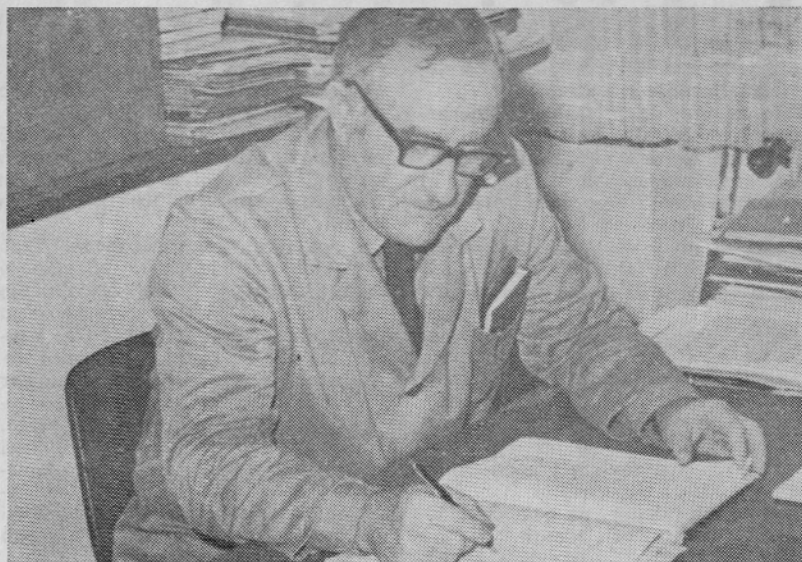
Izdelali smo mnogo programov in študij o novih smereh proizvodnje ter novih izdelkov. Z zadovoljstvom ugotavljam, da smo v letošnjem letu v primerjavi s prejšnjimi leti uspeli uveljaviti in realizirati več zamisli v praksi. Rezultat tega so mnoge nove investicije, ki smo jih uvedli oziroma začeli uvajati v letošnjem letu.

Predvsem bi poudaril, da smo ob-

V oddelku oplemenitilnice smo delno na osnovi razširitve asortimana izdelkov, delno pa zaradi avtomatizacije in racionalizacije, pripravili precejšnje investicije, ki se že uvajajo.

Ceprav še ne dosledno, smo tudi za konfekcijo pripravili nekaj novih investicij. Priprave in študije o obširnejši reorganizaciji proizvodnje pa se bodo pričele vzporedno z organiziranjem TOZD v našem podjetju.

V letošnjem letu smo pričeli uvajati nove izdelke, ki so povezani z novimi investicijami, razen tega pa tudi izdelke, ki jih je mogoče proizvajati že

Za uspešno delo bodočih TOZD z ozirom na ciklus proizvodnje, bi morali pristopiti k terminiranju proizvodnje in drsnemu planu.

Z ozirom na ustanovitev TOZD v našem podjetju bomo tudi pri našem

delu morali delo reorganizirati in prilagoditi poslovanju v TOZD. Vem, da bodo v začetku nastopale razne težave, toda s premostitvijo le-teh bo reorganizacija dosegla svoj namen.»

Ing. Karel Bečan, obratovodja predilnice:

»Kljub raznim težavam in problemom, tako s surovinami kot zaradi občutnih sprememb v proizvodnem programu, smo uspeli dokaj uspešno realizirati planske zadolžitve. Ustvarili smo plan v efektivnih kg že v začetku tega meseca. Predvidevamo, da bo bazni plan dosežen približno do polovice meseca decembra.

Spreminjanja v proizvodnem planu z ozirom na prodajne potrebe pa so nemalokrat povzročila negativne rezultate v produktivnosti dela.

Tudi često menjavanje bombažnih mešanic je slabo vplivalo na poslovn

rekciji za surovine Beograd. Cena bombaža je bila z ozirom na sedanje stanje v Jugoslaviji različna. V prvem polletju smo namreč predelovali dražji bombaž, kasneje pa so cene padle. Zaradi dejstva, da so bile naše lanske letošnje zaloge (prehodne) izredno nizke, smo s tem imeli določeno prednost pred tistimi proizvajalci, ki so imeli visoke prehodne zaloge.

Ce hočemo, da bo v bodoče poslovni uspeh predilnice kot celotnega podjetja še boljši, bomo morali storiti še marsikaj: pravočasne izdobe in primerne kvalitete surovin, optimalne zaloge surovin in rezervnih delov, ra-

širne priprave vršili na področju uvajanja pestrih in damastnih tkanin, ki predstavljajo razširitev asortimana tkanin za posteljino, kot tudi v širšem smislu tkanin za opremo gospodinjstev. Obširne raziskave smo posvetili primerjavi in ekonomičnosti posameznih treh vrst izdelave ploskih tekstilij; te tri vrste se razlikujejo po vezavnih tehnikah in so tkanje, pletenje in izdelava tm. netkanega tekstila. S tem v zvezi smo imeli na brezplačnem poizkusu »rašel« pletilni stroj z vnašanjem votka Weftloc začeli smo pa tudi z redno proizvodnjo izdelka malipol na istoimenskem stroju.

na obstoječem strojnem parku ter izdelke, ki jih izdelujemo v kooperaciji z drugimi podjetji na osnovi delitve proizvodnega postopka.

Za prihodnje leto planiramo temeljite raziskave in izdelavo vseh potrebnih študij za nove investicije, ki so nujne za izdelavo oziroma dodelavo že omenjenih novih izdelkov povezanih z novimi stroji v tkalnici in oplemenitilnici.

Že v predilnici so potrebne precejšnje investicije za zagotovitev potrebne preje, predvsem pa v oplemenitilnici, kjer naj bi še dodatno novonabavljeni stroji omogočili kompletno obdelavo novih tkanin doma in s tem manjšo odvisnost od ostalih podjetij. »

Ing. Miro Pirih, vodja priprave dela:

»Na splošno bi lahko ocenili, da je bilo letošnje poslovanje zadovoljivo, lahko pa bi bilo to boljše, saj bi se še tako dobro poslovanje dalo izboljšati. Situacija, kakršna je pri nas pa tudi v svetu — namreč recesija, se je odrazila tudi v našem podjetju. Najbolj smo občutili ukrep zapore uvoza, ker je začelo primanjkovati osnovnih materialov koplona in pa pomožnega materiala — vezenin, kemikalij, in barv na sploh.

To je povzročilo posamezne zastoje v obratovanju. Naše poslovanje bi lahko še veliko boljše, če bi imeli utrjeno metodologijo planiranja, to ne samo proizvodno, ampak planiranje na sploh, predvsem, ker je plan instrument poslovne politike in po-

meni za vsako OZD utrjevanje osnovnih in splošnih ciljev gospodarjenja.

Za naše uspešno poslovanje so nepopolne vhodne informacije zelo pomembne, kajti tudi zaradi manjkajočega člena te informacije lahko v skupnem planu pride do zastoja, čeprav je artikel že v izdelavi.

V zadnjem času je uspelo komercialnemu sektorju plasirati na tuje tržišče večje količine širokih surovin tkanin, katere so nam polnile skladišča, zaradi tega je bila potrebna ogromna angažiranost priprave dela in vodstev obratov pa tudi delavci so z razumevanjem sprejeli takšne ukrepe, čeprav so se morali bolj potruditi in celo spreminjati posluževanje strojev.

uspeh obrata. Resnično smo odpravili, odnosno realizirali vrsto postavljenih nalog in zahtev, kar je bil rezultat vseh sodelujočih, od najnižjega delovnega mesta pa navzgor. Ta rezultat bi bil lahko dosti boljši, če bi bila angažiranost določenih delavcev, kot vodstvenega kadra, na višjem nivoju.

Bombaž smo tekom leta nabavljali preko uvoznika Jugotekstil in pri Di-

cionalne porabe vseh vrst materialov. S tem bi bila zagotovljena maksimalna izkoriščenost strojnega parka, ki logično vpliva na uspeh.

Potrebno bo skrbeti za čim racionalnejše zaposlovanje delovne sile v obratu samem kot med obrati. Vse to so naloge, ki jih pa v obratu samem ne bo mogoče rešiti, pač pa je to dolžnost in zadolžitev celotne naše delovne organizacije. »

Ing. Janez Šmid, obratovodja tkalnice:

»Za leto 1975 moram reči, da smo zastavljene planske obveznosti kljub raznim objektivnim in subjektivnim

težavam dosegli zelo dobro. Tako v votkih, kot v m² je bil plan dosežen že prve dni decembra, točneje 4. decembra v votkih in 3. decembra v m².

(Nadaljevanje na 6. strani)

Eno vprašanje - šest odgovorov

(Nadaljevanje s 5. strani)

Zato mislim, da je zasluga sleherne- ga delavca obrata, ki je s svojim de- lom pripomogel k uspehu. Produktiv- nost se je gibala v normalnih mejah naraščanja, kar se opaža iz mesečnih poročil, kot tudi primerjalnih trome- sečjih, ki jih izračunava Tekstilni in- stitut Maribor. Leto smo začeli s 383 delavci, zaključili pa ga bomo s pri- bližno 375-timi, pri tem moram pri- pomniti, da so poleg še 4 delavke iz kontrolnega oddelka, ki po novi orga- nizaciji pripadajo obratu. Nadalje naj omenim, da je ukinjanje nočnega dela žena potekalo po zastavljenem pro- gramu (8. oddelek — po dopustih). Del izpada proizvodnje v nočni izme- ni se omilja s predčasnim in podalj- šanim delom delavk na določenih de- lovnih mestih, zlasti tkanju.

Poudariti moram, da smo se de- lavci obrata tkalnice s stabilizacijski- mi ukrepi spopadli že na več področ- jih, zlasti kar zadeva štednje z osnov- nimi in pomožnimi materiali ter utenzilijami in rezervnimi deli. Že par let nazaj spremljamo letne po- rabe pomožnih sredstev in utenzilij in nekaj specifičnih rezervnih delov, ki jih vrednotimo in primerjamo glede na porabo med oddelki z enakimi tipi strojev. Moram reči, da se je na tem področju premaknilo (mesečne kontrole nastavitve tkalskih strojev) jasno pa je, da bomo morali tudi v letu 1976 postaviti še smotrnejše cilje zlasti na področju štednje in uporabe osnovnega materiala, v smeri zmanj-

Marjan Dolinar, obratovodja ople- menitilnice:

»Letošnje leto je potekalo v zname- nju velikih rekonstrukcij v adju- stirnici in apreturi.

V adjustirnici smo stare iztrošene stroje zamenjali z najnovejšimi, kupili pa smo tudi stroj za pakiranje, ki je prvi te vrste v Jugoslaviji.

Vsem je poznano, da novih obrat- nih prostorov nimamo na razpolago. Najprej smo morali stare stroje de- montirati, nato šele pripraviti pro- stor za nove. Vsa ta dela — priprava in montaža novih strojev — je po- tekala ob nezmanjšanih planskih za- dolžitvah. Da smo to lahko izvedli, so zaposleni v obratu morali vložiti obilo truda. Včasih so delali v nemo- gočih delovnih pogojih, izpostavljeni so bili prepihu, ropotu in obenem prenatrpanosti delovnega prostora.

Glavni problem prestavitve strojev in namestitve novih pa je v tem, da

šanja % odpadkov po posameznih fazah dela.

Od dokončnih investicij v letu 1975 naj omenim 12 novih Picanol tkalskih strojev, prešivalni stroj Malipol in zaključeno montažo 108 Unifilov na strojih KOVO-275.

Z dokončano montažo Picanol tkal- skih strojev se je število oddelkov v srednji etaži z novo organizacijo zmanjšalo iz 3 na 2, obseg pa povečal od 32 oizroma 48 strojev na 62 stro- jev. Pri tem se je zmanjšalo tudi šte- vilo oseb na delovnem mestu mojster in podmojster ter se je tako poeno- tila obremenitev tega kadra v obratu.

Za leto 1976 bo potrebno poiskati še boljše možnosti izkoriščanja kapa- citet, pri tem mislim na boljše izko- riščanje širin statev, katera ne bi smela biti na posameznih strojih

nižja od 90 % max. možne, še zmanj- šati zastoje na posameznih fazah dela in tudi s strani vzdrževalnih obratov zlasti v primerih več popravil naen- krat.

Jasno, da je eden od faktorjev pro- duktivnosti tudi disciplina oziroma boljša izraba delovnega časa, katero bomo morali v bližajočem se novem letu še izboljšati, zlasti na nenormi- ranih delovnih mestih.

Zelja po investicijskem področju v prihodnjem letu pa je, da bi bila čimprej kljub objektivnim vzrokom dokončana nova stavba in da bi čim- prej pričeli z montažo 40 brez- čolničnih statev. Na področju stavb pa sanacija južne stene tkalnice in streha nad navijalnico in škrobilnico.»

smo izgubili skladišče za surovo za- logo. Dobili smo sicer prostore za začasno skladiščenje, ki pa so zelo oddaljeni od obrata samega in tako povzročajo dodaten problem trans- porta in pravičnega skladiščenja. Več- jih problemov z delovno silo in suro- vimi tkaninami v letošnjem letu ni bilo. Problematična je bila le nabava lužine in barv. Upamo, da nam bo uspelo realizirati do konca leta vse količine barvnih tkanin, ki so pre- videne za izvoz.

V prihodnjem letu nas čaka veliko dela ravno z montažo razpenjalno- sušilnega stroja. Stroj bo opremljen tako, da bo na njem možno dosegati sorazmerno visoke temperature. To bo omogočeno s tem, da bo stroj ogrevan z oljem namesto s paro. S tem ne bomo več odvisni od dobave pare iz kotlarne. Kljub dobavi tega stroja pa moramo misliti na nabavo barvalnega stroja ali žigra, kajti

samo s tem bodo odpadle večne im- provizacije. Sele takrat bomo lahko govorili, da smo sposobni barvati tkanine z različnimi postopki in raz- ličnimi barvami. Z dobavo barvalne- ga aparata ne bomo več odvisni samo od ene vrste barvila ali postopka, to pa pomeni, da bomo lahko uporab- ljali več vrst barv, ne pa samo ene kot jo sedaj.

Slavko Teran, obratovodja konfek- cije:

»Glede na to, da je plan za leto 1975 za 8 % večji od lanskega, da se je tekom leta bistveno spreminjal tako glede artiklov, kot tudi planira- nih količin, da bo delno tudi prese- žen, mislim, da je bilo delo v kon- fekciji uspešno. Seveda pa je bil uspeh glede na vzroke, katere bom navedel pozneje, lahko precej boljši, tako da bo v naslednjem letu cilj nas vseh, da se ti vzroki — vsaj subjektivnega značaja, ki so v veliki meri zmanjševali proizvodnjo v kon- fekciji, popolnoma odpravijo ali vsaj zmanjšajo.

Ker je bila v pripravi selitev kon- fekcije v nove prostore, je precej planiranih rešitev, glede na obstoje- čo razporeditev obrata, ostalo nedo-

V kolikor nam ne bo uspelo dobiti tkanin za uslužnostno beljenje, nam bo primanjkovalo kar okrog 3 mili- jone metrov tkanin.

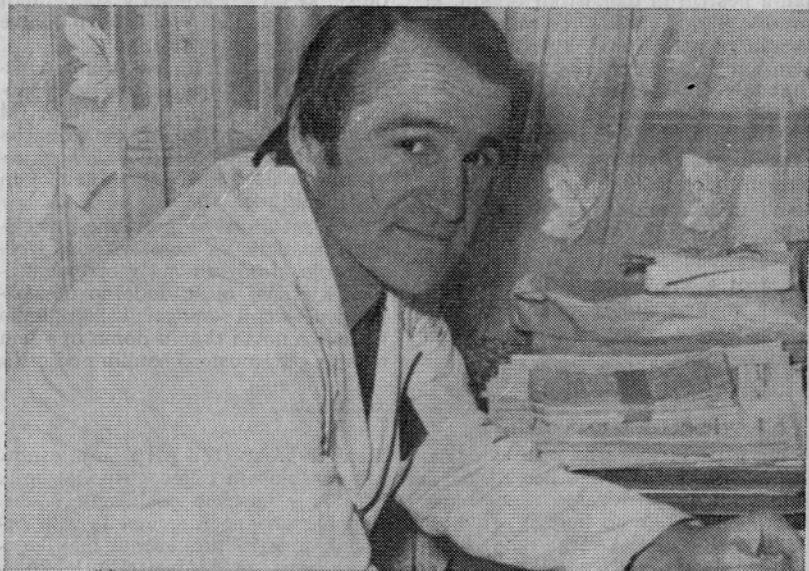
Nadalje si želimo, da bi se uredilo vprašane vskladiščenja surovih tkanin in pa vprašanje garderobnih pro- storov.«

sledico, da ostajajo določena dela neizvršena ali pa so roki izvršitve precej dolgi.

Na končni uspeh dela obrata kon- fekcije so gotovo vplivale tudi orga- nizacijske spremembe v obratnem vodstvu in še cela vrsta drugih vzro- kov. Mislim, da smo z doseženim ob vseh težavah, ki so nas spremljale, lahko zadovoljni.

Cilj celotnega obrata je, da se opra- vijo vse nepravilnosti in slabosti, ka- tere so že v preteklosti negativno vplivale na samo delovanje konfekci- je. Ker je v pripravi program nalog in ukrepov v smislu stabilizacije za obdobje 1976 do 1980, bo naša prva naloga dosledno izvrševanje program- skih nalog.

Pred nami je važna naloga, v kate- ro je zajeta šivalnica Hrib z začetim

končano oziroma se sploh ni pristo- pilo k reševanju le-teh, tako da je to, poleg dejstva, da v šivalnici Hrib še ni prišlo do bistvenih premikov v tehnološkem procesu in sami organi- zaciji dela, v veliki meri zmanjšuje možnost uspešnosti in večje produk- tivnosti obrata kot celote. Ker imajo vsi obrati velike potrebe po različnih delih od strani vzdrževalnih obratov, so vse delavnice precej obremenjene ali pa mogoče tudi premalo organi- zacijsko izkoriščene. To ima za po-

programom investicije, ki naj bi ime- la prioriteto, s čimer bi v veliki meri vplivali na dvig produktivnosti. Poleg tega bo potrebno dati poudarka na organizacijo dela, ki naj bi zajela vsa področja od planiranja do same- ga tehnološkega procesa. V nasled- njem letu bi bilo potrebno pospešeno delati na uvajanju računalništva v samo proizvodnjo, ker nas bo le to prisililo k hitrejšemu reševanju po- manjkljivosti.«

F. G.

Obisk pri naših delavcih v Loškem potoku

V prejšnji številki »Tekstilca« so se bralci lahko seznanili z nekaterimi novicami iz našega obrata v Loškem potoku, za danes pa smo pripravili nekoliko širši zapis o delu, življenju in tudi težavah tega 65-članskega kolektiva.

Da bi bralcem prikazali kar najbolj pristno podobo šivalnice Hrib in s tem njihovo delo, smo zaprosili nekaj delavk za krajši razgovor. Vse sogovornice so se rade odzvale našemu vabilu in že na začetku je treba priznati, da se je bilo z njimi prijetno pogovarjati. Prijetno predvsem zato, ker je bilo pri vseh čutiti, da govorijo res tisto, kar mislijo in to preprosto, sproščeno in brez ovinkarjenja.

Debeljak Pavla, šivilja na hitrošivalnem stroju, zaposlena v obratu že od samega začetka, je bila prva sogovornica. Takole je povedala:

»Z delom, zaslužkom in odnosi sem zadovoljna in se v obratu dobro počutim. Problematično pri nas je pomanjkanje prostora, saj smo od začetka do danes dobili še nekaj strojev, postavljena je bila miza za pakiranje, glede prostora pa smo na istem kot smo bili na začetku, ko smo pričeli s priučevanjem. Drug problem, ki ga velja omeniti pa je

prenašanje komadov. Najhuje je, ko pride tovarnjak s skrojenimi partijami in moramo vse znositi po stopnicah v prvo nadstropje, to pa traja eno ali dve uri. V tem času je treba z delom pri stroju prekiniti, po končanem »transportiranju« pa glede na utrujenost ni ravno lahko doseči norme. Spomnim se, da je bila obljubljena gradnja dvigala takoj, ko bi se iz poslopja izselile stranke. Stranke so se res odselile, z dvigalom pa je ostalo le pri obljubi. V bodoče želim, da bi bili ti problemi čimprej rešeni, da bi imeli dovolj dela ter da bi se obrat še razširil, saj delovne sile pri nas ne manjka.«

Samsa Nada, zlagalka, je stara 16 let, po osnovni šoli se je zaposlila v šivalnici. Ker je član kolektiva šele od februarja letos, je bilo zanimivo slišati, kako se je vživela v novo delovno okolje.

»Službo sem najprej iskala v Donitu, ker pa tam ni bilo možno, sem se zaposlila v BPT. V kolektiv šivalnice sem se dokaj hitro in dobro vživela. Zadovoljna sem z osebnim dohodkom pa tudi odnosi med zaposlenimi so v redu. Sem iz Malega loga in se v službo pripeljem s sode-

lavko, pozimi pa moramo hoditi peš. Glede samega dela ne morem reči nič posebnega, le prenašanje blaga po stopnicah je utrudljivo, težavno in nič kaj prijetno.«

Turk Milena je v obratu zaposlena od 4. aprila 1972, dela pa na delovnem mestu »šivilja na H stroju«. Tudi ona je doma iz Malega loga. Takole pravi:

»Ne vem, kaj naj vam povem, v glavnem sem zadovoljna z delom v šivalnici, le nekatere norme so dokaj visoke, posebno še, če gledamo na samo kvaliteto izdelkov. Ne rečem, da norme ne presegam, toda treba je vložiti precej naporov in truda, da se ob zadovoljivi kvaliteti doseže, oz. prekorači norma. Seveda ne morem mimo tega, da ne bi omenila res perečega problema prenašanja težkih partij polizdelkov in prav bi bilo, da bi se to čimprej uredilo, saj nam transport vzame precej časa, ki bi ga sicer lahko porabile za delo na strojih, pa tudi utrujenost naredi svoje. Še boljše rezultate bi dosegle tudi, če proizvodni prostor ne bi bil tako natrpan kot je sedaj. Vprašanje malice se že dolgo časa urejuje, toda toplih obrokov še vedno ni in vsaka delavka običajno poje tisto (hladno)

malico, ki jo prinese od doma. Te vrste malice pa ne more biti primerne v toliki meri kot bi bil topel obrok. Upam in želim, da bi se v naslednjem letu problemi rešili in bi bilo naše zadovoljstvo še večje.«

Lavrič Olga je sicer šivilja na hitrošivalnici, vendar je glede na potrebe obrata večkrat premeščena na ročna dela. Tudi ona se je dotaknila problemov, ki so jih nakazale že prejšnje sogovornice, dodala pa še njeno težavo pri doseganju norme takrat, ko po premestitvi iz ročnih del zopet sede za stroj. Pravi, da sicer ni tako hudo, saj kmalu »ujame« pravi ritem dela, toda ob premestitvah vseeno nekaj izgubi na višini procenta preseganja norme. Omenila je tudi željo po organizirani topli malici, ureditvi jedilnice, saj sedaj

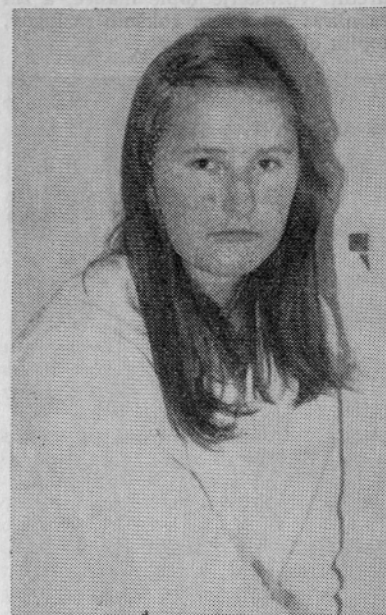

malicajo kar v proizvodnih prostorih.

Na splošno pa pravi, da je zadovoljna v obratu in pravi, da bi le tako ostalo kot je sedaj, da bi imeli dovolj dela in s tem zaslužek.

Gregorič Meta je ena izmed mlajših delavk, tako po letih, kot po delovni dobi, saj je v šivalnici zaposlena šele od meseca novembra.

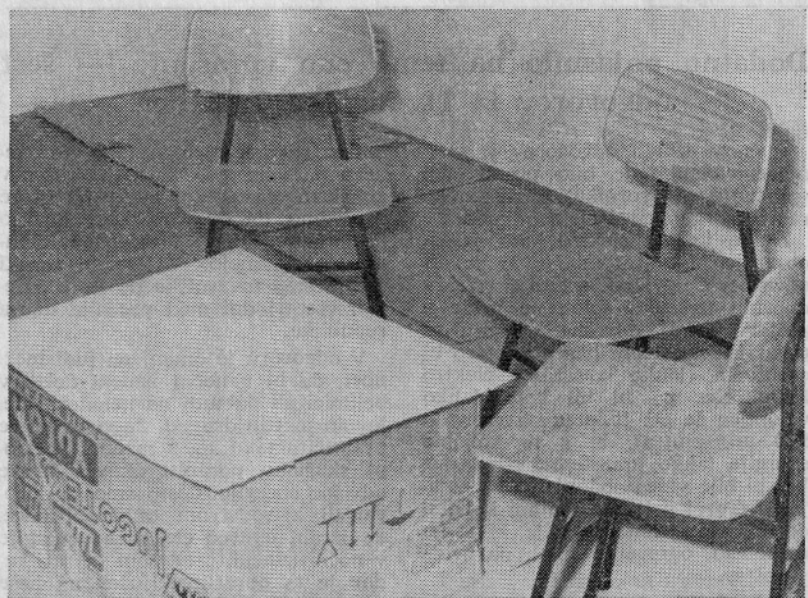
»Po osnovni šoli sem se sprva nameravala zaposliti v obratu Saturnusa, ker pa delavcev niso sprejemali, sem prosila za zaposlitev v šivalnici in bila tudi sprejeta. Zelo sem vesela, da lahko sama zaslužim in to praktično v domačem kraju, saj iz Retij do Hriba ni daleč (ca. 20 min.). V šivalnici se počutim tako dobro, da ne bi šla nikamor drugam, četudi bi bila možnost, kajti hitro in uspešno sem se vživela v novo delovno

okolje in z delom sem zadovoljna. Za prvo plačo, ki jo bom zaslužila pa si nameravam kupiti kako oblačilo za zimo, saj bo to prvič, da bom za denar, ki sem ga sama zaslužila lahko tudi nekaj kupila.«

Car Marica, ki je v šivalnici Hrib zaposlena štiri leta, je v začetku razgovora v pristnem domačem narečju vprašala: »Kaj me buste prašov, preveč obširnu vam ne b' odgovarjala.« Nato je povedala: »Najprej naj povem, da sem z delom zadovoljna, v obratu se dobro počutim, le norme za sestavo so pri nekaterih artiklih nekoliko previsoke in se jih bolj s težavo doseže. Urne postavke so prilično nizke, zato je treba pri samem delu na stroju polno zalaganje, da je vsaj s prekoračenjem norme dohodek višji. Seveda je treba pri tem gledati na kvaliteto dela in s tem razumljivo, tudi kvaliteto izdelka. V obratu sem delala že skoraj na vseh delovnih mestih, od zlaganja rjuh, pakiranja, do ravnanja robov, le na izdelavi izreza še nisem bila.

Kar zadeva problematiko obrata je, mislim, poznana tako nam tukaj kot delavcem v Trzinu. Tu gre za ureditev malice in jedilnice in rešitev ročnega transporta blaga oz. polizdelkov. V obratu vemo, da je tov. Markovič poskušal na vse mogoče načine (Nadaljevanje na 8. strani)

Takole izgleda jedilnica v šivalnici Hrib

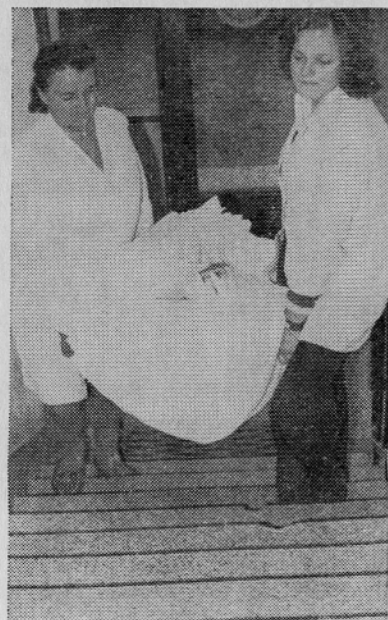
Obisk pri naših delavcih...

(Nadaljevanje s strani 7)
urediti vprašanje tople malice, a žal zaenkrat iz ne vem kakšnih razlogov, toplih obrokov še ni.

izvodnih prostorov bi bilo dobro razmisлити o centralnem ogrevanju stavbe, saj sedanji način najbolj ne ustreza zahtevam klimatskih pogojev v proizvodnih obratih.

Posebno vprašanje vredno obravnavanja je natrpanost prostorov. Težko bi bilo izračunati vse izgube delovnega časa (te bi bile sicer lahko proizvodno delo), ki nastajajo vsled raznih nepotrebnih prekladanj itd., vendar bi verjetno analiza stanja pokazala, da je nujno treba pristopiti k reševanju tega problema. V planih investicij bo v bodoče treba posvetiti več pozornosti vlaganju v strojni park v Šivalnici Hrib, kajti z boljšimi stroji bodo delavke dosegale še boljše rezultate kot do sedaj in lahko se bo zvišal obseg proizvodnje. Torej problemi so in skrajni čas je že, da se lotimo njihovega reševanja, seveda pa v matičnem podjetju te stvari kot vse kaže premalo poznamo ali pa ča-

Transport polizdelkov

kamo na to, da bodo zadeve postale kljub dobri volji zaposlenih v šivalnici Hrib bolj pereče. V nobenem primeru pa ne smemo prepustiti reševanje problemov času, torej v smislu »dokler bo šlo bo šlo«, potem bo treba nekaj ukreniti.

J. F.

Tako nekako izgleda krajši zapis tistega, kar so povedale naše delavke v Loškem potoku. Iz vseh njihovih pripovedovanj se lahko brez težav ugotovi, da so zadovoljne z delom, zaslužkom in odnosi, motijo pa jih posamezni problemi, ki so za njih dosti pomembni, a vse kaže, da tisti, ki bi jih lahko oz. morali rešiti nanje gledajo kot nepomembne. Poglejmo samo vprašanje polizdelkov. Ni treba biti posebno bister, da se ugotovijo vse negativne posledice. V času, ko ženske opravljajo transportne posle, njihovi stroji mirujejo, kar ima za posledico manjšo produktivnost, s tem pa podražitev same proizvodnje. Pri tem ni treba posebej poudarjati napora, ki je potreben pri prenašanju, da ne govorimo o precejšnjih temperaturnih spremembah, ki so jim izpostavljene delavke v zimskem času (kar ima lahko tudi določene posledice). Preprosta računica nam pokaže, da bi s primerno ureditvijo »nakladalne rampe« in preprostim dvigalom kmalu »odplačali« to investicijo, saj bi bil čas nakladanja in razkladanja občutno krajši, delavke pa bi v tem času lahko normalno opravljale svoje proizvodno delo. Tudi kar zadeva ogrevanje pro-

ziral delo drugače, ker je že vrsto let prisotno pomanjkanje delovne sile. Če bi hoteli porabiti čimveč lastne električne energije, bi morali preiti v kompletnejšo nočno izmeno, kar pa bi bilo v nasprotju ukinjanja le-te.

Če bo prišlo do skoraj popolne ukinitve nočne izmene, pri čemer bi obratovalo le nekaj strojev, potem bi lahko prišlo do vkapljanja električnega kotla.

Nadalje je v odgovoru omenjen nekaj kabelski sistem s tovarno Peko. O kakem sistemu sploh ne more biti govora. Obstaja le visokonapetostna

zveza med kablom, ki napaja črpalko v Preski in 20 kVA transformatorjem, preko katerega napajamo elektronski računski center v tovarni Peko. V tej zvezi nikakor ne bi mogli napajati kaj več od omenjene moči, kar pa praktično predstavlja komaj omembe vreden odzvek.

V kolikor so bila ta vprašanja postavljena zato, da bi se po tej plati začelo kaj ukrepati, naj omenimo, da je bilo o tem že veliko govorjenega, vendar zaenkrat ni bilo mogoče najti pametne rešitve, ki bi ta problem uredila.

Predstavljamo vam ČIB Bovec

V zadnjem času je bilo že precej govora in tudi napisanega o nameravani združitvi naše OZD z OZD ČIB Bovec. Na zadnjih zborih DE je bila podana tudi informacija o pripravah na to združitve. V tem sestavku bi vam radi nekoliko pogloblje predstavili bovško podjetje, s čim se ukvarja, koliko ima zaposlenih ipd. Seveda bi se morali za bolj natančno predstavitev ČIB z beležko in fotoaparatom odpraviti v Bovec, kar pa nam zaradi pomanjkanja časa ni uspelo.

Najprej si oglejmo nekaj pokazateljev, ki govorijo v prid nameravani združitvi.

V prizadevanjih izboljšati gospodarski položaj tekstilne industrije imajo integracijski procesi pomembno mesto, saj vse bolj prevladuje mnenje, da imajo bodočnost le velike in gospodarsko močne organizacije združenega dela, kar velja še zlasti za vključevanje v mednarodno delitev dela.

Razvoj gospodarskih povezav je v ustavi načrtan tako široko in v takih okvirih, da je v danih okoliščinah oz. obstoječem ekonomskem položaju vsakomur zagotovljeno, da si izbere tisto obliko integracije, ki mu bo zagotavljala kar največje uresničevanje skupnih interesov.

Če se v danih okoliščinah odločamo za združitve z OZD ČIB Bovec, nas k temu prav gotovo vodi težnja povečati materialno osnovo samoupravnih socialističnih odnosov v obeh delovnih organizacijah in s tem zagotoviti delovnim ljudem večjo socialno zavest, kar je že nova ustava opredelila kot temeljno zahtevo vseh nadaljnjih transformacij socialistične družbe. Z združitvijo bo skupna ponudba na domačem in inozemskem tržišču ugodnejša, tako glede količin, kot tudi asortimenta. V proizvodnem programu posteljne konfekcije bo možno medsebojno dopolnjevanje v načinu izdelave, pri gostinski konfekciji pa bo mogoče v veliki meri znotraj organizacije združenega dela izdelati vse, od preje do končnega izdelka.

Skupna usmeritev bo večanje kapacitet konfekcijskih obratov in pa prehod na ustrezno delitev dela. Z medsebojno izmenjavo izkušenj v tehnologiji in organizaciji, s poznavanjem problematike konfekcijske proizvodnje in z združevanjem prodajnih poti so podane objektivne možnosti za hitrejši napredek in večje koristi obeh združenih delovnih organizacij. Tudi z vidika obdelanosti tržišča lahko pričakujemo obojestranske koristi, saj drug drugemu ne bomo kon-

kurenti, temveč bomo lahko združili prodajno politiko, katero smo si doslej vsak zase ustvarjali. Omeniti velja tudi, da BPT in ČIB Bovec sodelujeta na osnovah pogodbe o delu.

Proizvodni program ČIB Bovec

Proizvodni program podjetja ČIB Bovec obsega:

- izdelovanje lahke oblačilne konfekcije (delovna in zaščitna oblačila za gostinske delavce),
- izdelovanje posteljne konfekcije za široko potrošnjo in gostinstvo,
- izdelovanje pozamenterijskih izdelkov.

Po združitvi so predvidene med BPT in ČIB naslednje možnosti delitve dela na področju konfekcioniranja tkanin:

BPT:

- posteljna konfekcija večjih serij,
- izdelki iz frotirja

ČIB:

- gostinska konfekcija,
- prti,
- zaščitna sredstva,
- pozamenterija,
- manjše serije posteljne perila.

Natančne delitve dela vnaprej ni mogoče določiti, ker bo odvisna tako od vsakokratnih tržnih razmer kot tudi od skupnega, s sporazumom dogovorjenega razvoja ter investiranja.

Perspektivni razvoj ČIB Bovec

Perspektivni razvoj je predviden ob predpostavki, da ostane isto število zaposlenih — ca. 150 delavcev.

V primeru zagotovitve sredstev za razširitev proizvodnje (adaptacija objektov, nabava dodatne strojne opreme) in s povečanjem števila zaposlenih za ca. 50 delavcev, se stopnja razvoja ustrezno poveča. Razširitev bi bila možna ob sodelovanju v okviru OZD BPT Tržič in ob predpostavki, da se zagotovi zasedenost dodatnih kapacitet. Taka usmeritev bi lahko znatno vplivala na povečanje ekonomičnosti poslovanja, saj bi upravno prodajna režija ostala na istem nivoju, oziroma bi se v primeru združevanja nekaterih služb lahko celo znižala.

Dodatno pojasnilo na temo eno vprašanje — šest odgovorov iz 11. številke Tekstilca

V enem izmed odgovorov v omenjenem članku je bilo postavljeno vprašanje sogovornika, zakaj ne izrabljamo kapacitet električnega kotla.

Znano je, da elektro kotel lahko obratuje le takrat, kadar je dovolj odvečne električne energije. To v dnevnih izmenah sploh ne pride v poštev. Nekaj odvečne energije se pojavlja le v nočni izmeni, katero bi eventuelno lahko koristili v elektro kotlu. Ker pa bi bil kotel lahko vklopljen le od 10.30 ure zvečer do 5.30 ure zjutraj, bi s to količino energije lahko grel le samega sebe, ker bi bila vmes obdobja 17 ur ohlajanja. Torej pri tako majhni količini odvečne električne energije, ki je na razpolago, ogrevanje sploh ne pride v poštev.

Več odvišne energije pa imamo na razpolago v sobotah popoldne, nedeljah in ob praznikih. Ker pa obrati

takrat ne delajo, nam tako proizvedena para ne more koristiti, razen v zimskem času, ko lahko prostore ogrevamo, da se preveč ne ohladijo in da nam parne in kondenzne naprave ne zamrznejo. V letošnji zimski sezoni smo tovarniške prostore ogrevali vse tri dni med prazniki dneva republike.

V odgovoru je omenjena tudi možnost, da bi v nočni izmeni delali v belilnici ali pa tudi na nekaterih delovnih mestih drugod. Že vrsto let se prakticira tako, da z različnimi prelopi skušamo porabiti čimveč lastne odvišne energije. Često smo se dogovarjali z vodstvom oplemenitilnice, da izrabimo čimveč električne energije v nočni izmeni, predvsem takrat, kadar je ta obrat priključen na naše omrežje. To je bilo realizirano malokrat, ker ima obrat zaradi tehnološkega postopka težave, da bi organi-

	1974	1975	1980	(v 000) indeks 1980/75
Celotni dohodek	28.312	29.360	65.800	224
Materialni stroški	16.775	17.450	35.800	205
Dohodek	10.882	11.320	28.300	256
Osební dohodki	5.247	6.190	14.700	237
Poslovni sklad	3.498	2.970	10.150	342

(Nadaljevanje na naslednji strani)

Povzetek nove sindikalne liste za prihodnje leto

Nova sindikalna lista je rezultat dogovorov organizacij Zveze sindikatov Slovenije. Nastala je na osnovi javnih razprav na vseh ravneh organiziranosti. Lista za leto 1976 nam predstavlja odgovore na tista vprašanja, za katere si sindikat prizadeva, da bi bila enotno urejena na vseh pomožnih kot regionalnih območjih vseh delovnih organizacij, ki so vezane z internimi samoupravnimi akti podjetij o delitvi sredstev za osebne dohodke. Na tej podlagi morajo biti izdelani tudi interni samoupravni akti v OZD.

Predlog sindikata za sedaj še nima pravne veljave. Ta stališča postanejo obvezna za podpisnike samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov šele, ko bodo postali sestavni del teh samoupravnih sporazumov določenih dejavnosti in družbenih dogovorov za območja in panoge o merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke. Če delovna organizacija ne spoštuje sprejetih določb se izvedejo sankcije po določenih samoupravnega sporazuma. Še posebno Osnovne organizacije sindikata so dolžne, da s svojim aktivnim delovanjem zagotavljajo dosledno spoštovanje sindikalne liste v mejah razpoložljivih sredstev ter o višini skupne porabe.

Gornji uvod pojasnjuje, kakšen je namen sindikalne liste in kakšno veljavo bo imela. Iz osnutka sindikalne liste vam, dragi sodelavci, posredujejo nekatere važnejše izvlečke.

Zivljenjski stroški in osebni dohodeki

Ob ustvarjenem dohodku je potrebno upoštevati tudi usklajevanje oseb-

nih dohodkov zaradi rasti življenjskih stroškov:

- dogovor o družbenoekonomski politiki tekočega leta;
- v primerjavi poprečnega slovenskega osebnega dohodka naj bi dosegli že doseženo raven srednjega osebnega dohodka pri udeležencih samoupravnega sporazuma;
- merila in osnove samoupravnega sporazuma panoge o usklajevanju osebnih dohodkov z življenjskimi stroški.

Najnižji osebni dohodeki

Tudi najnižji osebni dohodek je ekonomska kategorija, ki delavcu zagotavlja socialno in materialno varnost.

Delavec, ki opravlja najbolj enostavno delo pri polnem delovnem času, pri tem pa dosega normalen delovni uspeh, njegov osebni dohodek znaša najmanj 60 % poprečnega osebnega dohodka, preračunanega na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem koledarskem letu. Ugotovitev, kolikšen je popreček osebnega dohodka v SR Sloveniji, objavi Zavod za statistiko v Uradnem listu SRS.

Najvišji osebni dohodek

Osebni dohodki nasploh morajo biti odraz uspešnosti gospodarjenja OZD, obenem pa individualnega uspeha delavca. Po tej splošni definiciji se ravna najvišji osebni dohodek v vsaki OZD.

Merilo za določanje vseh osebnih dohodkov je določanje na osnovi analitične ocene delovnega mesta, poleg tega pa je tu še samoupravni sporazum panoge, glede na doseganje poslovnega uspeha, ki je pod ali nad dogovorjenim poslovnim uspehom podjetja.

Osebni dohodek delavcev — pripravnikov

Pripravniku pripada akontacija osebnega dohodka poprečnega slovenskega osebnega dohodka v minulem koledarskem letu. Največ 70 % od poprečnega dohodka lahko prejme pripravnik, ki ima srednjo izobrazbo, tisti pripravnik, ki ima višjo izobrazbo bo prejel največ 90 %, tisti z dokončano visoko izobrazbo pa največ 105 % od poprečne osnove.

Akontacija osebnega dohodka pa je lahko tudi do 20 % višja od predpisane v prejšnjem odstavku, če ima podjetje ali ustanova, udeleženec samoupravnega sporazuma, izdelana merila za ugotavljanje pripravnikovega individualnega uspeha ali če je pripravniška doba daljša od enega leta.

Izplačila, ki povišujejo osebne dohodke

Za izjemne delovne pogoje so določeni naslednji dodatki:

1. Od obračunske osnove je za **nadurno delo** predvideno 50 %;
2. 30 % do 50 % od obračunske osnove je predvideno za **nočno delo**;
3. Za **nedeljsko delo** je predviden razpon 35 % do 50 % od obračunske osnove;
4. Za delo na **praznični dan** 50 % od obračunske osnove;
5. Če delavec dela v **deljenem delovnem času**, prejme največ 350 din, toda samo v primeru, če je prekinitev daljša od ene ure; v primeru prekinitve, daljše od dveh ur ali več pa mu pripada 700 din;

Za **čas bolezni** delavcu pripada naslednje domestilo osebnega dohodka: Ako delavec boluje manj kot 30 dni, ne sme dobiti manj kot 90 % od osebnega dohodka — seveda brez stimulacije. Za čas bolezni pa se računa poprečje osebnega dohodka minulega koledarskega leta.

Če je delavec v bolniškem staležu več kot 30 dni, se osnova za obračun nadomestila osebnega dohodka valorizira vsake tri mesece na podlagi statističnih podatkov v SR Sloveniji (po Uradnem listu SRS). Obračunava se v taki višini kot jo je objavila Zdravstvena skupnost Slovenije v »Vzajemnosti«, ki je priloga »Delavske enotnosti«.

Na splošno pa tudi v prihodnjem letu nadomestilo OD v času bolovanja ne more biti višje od višine osebnega dohodka istega delavca, ki ni v bolniškem staležu.

Minulo delo bo takole nagrajevano:

Delovna doba vsebuje najvišji odstotek od obračunske mesečne osnove ali dosežene mesečne akontacije osebnega dohodka po naslednji lestvici:

— od 1 do 5 let	1 %
— od 5 do 10 let	2 %
— od 10 do 15 let	4 %
— od 15 do 20 let	6 %
— od 20 do 25 let	8 %
— od 25 do 30 let	10 %
— od 30 do 40 let	12 %

Za **omejevanje fluktuacije** v OZD in TOZD dodatek ne sme presegati 5 % osebnega dohodka.

Med poslovne stroške štejejo tile podatki in prejemki delavcev:

Za službena potovanja pripadajo delavcu dnevnic in stroški prenočevanja. Višina dnevnice:

- odsotnost od 8 do 12 ur — največ 100 din
- čas odsotnosti, ki traja nad 12 ur — največ 160 din.

Stroške prenočitve (za eno nočino) podjetje povrne največ do višine 190 dinarjev, seveda, če delavec predloži račun. Če delavec za prenočeva-

nje ne predloži računa, mu pripada odškodnina za plačano prenočitev največ 80 din.

Za **službeno potovanje v inozemstvo** se dnevnic določijo v isti višini kot za republiške upravne organe.

Kilometrlna znaša 1,50 din za prevoženi kilometer, če delavec rabi svoje vozilo v službene namene (pri tem je upoštevana uporaba bencina kot tudi amortizacija).

Terenski dodatek delovna organizacija izplača za največ 75 din na dan. Delavec porabi ta dodatek za povečane materialne stroške na terenu.

Največ 130 starih tisočakov na mesec plača delovna organizacija delavcu, ki živi **ločeno življenje** od svoje družine.

Delavec sam prispeva največ 30 dinarjev za **prevoz na delo in z dela** (z javnimi prevoznimi sredstvi).

Ostale stroške krije OZD. Ti stroški se povrnejo delavcu samo za prevoz od stalnega bivališča do kraja, kjer dela. Če pa možnosti prevoza z javnimi prometnimi sredstvi ne obstajajo, mora podjetje povrniti zaposlenemu stroške prevoza na delo in tudi vrnitev do domovanja v višini 0,50 din za kilometer prevožene oddaljenosti.

Stroški, ki nastanejo ob selitvi, se delavcu ali njegovim družinskim članom povrnejo le, če se preselijo iz kraja dosedanjega bivališča v drug kraj zaradi dela, oziroma upokojitve ali smrti delavca ali če to zahteva interes delovne organizacije, kjer je zaposlen.

Regresiranje prehrane med delom ne sme biti višje od 300 din mesečno. Vendar se to regresiranje ne sme izplačevati v obliki bonov, ki bi jih delavec vnovčil za nakup prehrabnih artiklov v določenih trgovini. Izjema so le tisti delavci, ki z zdravniškim potrdilom potrdijo, da smejo uživati le dietno hrano. Takim se lahko izdajo vrednostni boni v višini 300 din.

Odškodnine inovatorjem in predlagateljem koristnih predlogov morajo biti materialno in moralno priznane. Zaradi velike materialne koristi se morajo osnovne organizacije sindikata prizadevati, da vzpodbujajo to dejavnost in pospeševati priznanje pravične odškodnine realizirane tovrstne dejavnosti.

Izplačila po pogodbah po delu so delavski sveti dolžni poimensko obravnavati. Presoditi morajo upravičenost izplačil za delo po pogodbah po delu. Obravnavanje izplačil naj se izvrši ob sprejemu periodičnih obračunov ali zaključnega računa.

Nagrade učencev v gospodarstvu trajajo vse leto, torej tudi v času bolezenskega dopusta in v času počitnic. Višina nagrad mora biti določena že v učni pogodbi, njihova višina pa je najmanj:

— za I. letnik	750 din neto
— za II. letnik	840 din neto
— za III. letnik	1.000 din neto

OZD v internih splošnih aktih lahko po svojih kriterijih določijo še dodatno nagrajevanje, in sicer po delovnem učinku ter učenem uspehu.

Nagrada študentom in dijakom, ki so na obvezni praksi v delovni organizaciji, pripada denarna nagrada, ki ne sme biti nižja od 720 din mesečno pa tudi ne več kot za 60 % višja od poprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji v preteklem letu.

Znesek za stanovanjsko gradnjo je tolikšen, kakor je sklenjeno v samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za gradnjo stanovanj, nikakor pa ne sme biti manjši kot 6 % od bruto osebnih dohodkov.

Znesek, namenjen za **izobraževanje**, ne sme biti manjši od 2 % bruto osebnih dohodkov.

(Nadaljevanje na 10. strani)

Predstavljamo vam ...

(Nadaljevanje z 8. strani)

Realna stopnja rasti po fizičnem obsegu naj bi bila 8 % letno, medtem ko ostalo odpade na pričakovano poprečno inflacijo. Pri celotnem dohodku bi ob izločitvi upoštevanе inflacijske stopnje dobili indeks 148, oziroma realni planirani celotni dohodek 43.136.

Analiza kadrov

V CIB Bovec je trenutno zaposlenih 146 delavcev, od tega 123 žensk in 23 moških. Glede na zahtevano in dejansko izobrazbo je stanje sledeče:

	Zahtevana izobrazba	Dejanska izobrazba
Visoka izobr.	4	1
Srednja izobr.	31	17
Poklicne in 2-letne šole	18	25
Dokonč. osemlet.	93	43
Nedokonč. osemlet.	—	60
Skupaj	146	146

Pri delavcih v neposredni proizvodnji ni bistvenih razlik med zahtevano in dejansko izobrazbo, saj imajo vsi priznано najmanj polkvalifikacijo. Večje odstopanje je le pri vodjih skupin in v upravno prodajni režiiji, kjer se zahteva srednja strokovna izobrazba oz. višja šola ustrezne smeri. To se bo deloma rešilo v doglednem času s študenti, ki se šolajo in z delavci podjetja, ki izredno študirajo.

Podjetje trenutno štipendira 5 dijakov na srednjih šolah in enega študenta na visoki šoli ekonomske smeri. Razen tega podjetje omogoča študij trem delavcem, da izredno študirajo na srednji elektrotehnični in dvema na Visoki šoli za organizacijo dela oz. višji komercialni.

Trenutno podjetje nima večjih potreb po vključevanju nove delovne sile, saj so v glavnem zasedena vsa delovna mesta. Nove delavce sprejema podjetje samo v višini, da nadomešča naravno fluktuacijo.

V primeru, da bi lahko z dodatnimi sredstvi odprli nadaljna delovna mesta in ob tem zagotovili boljšo socialno varnost delavcev, obstoja objektivna možnost, da se zaposli še dodatnih 50 delavcev v neposredni proizvodnji.

Družbeni standard

V OZD CIB Bovec je pretežni del delovne sile iz cele bovške kotline in le manj iz drugih krajev, zato so tudi zahteve glede stanovanj omejene le bolj na mlade družine in strokovne kadre, ki pridejo v podjetje iz drugih krajev. Trenutno razpolaga podjetje z 10 stanovanji različnih velikosti. Stanovanjsko problematiko rešuje podjetje tudi z dolgoročnimi posojili. Za rekreacijo svojih članov podjetje ne razpolaga z lastnim počitniškim domom, vendar pa sindikalna organizacija vsakoletno skrbi, da za letovanje svojih članov zagotovi prosta mesta pri drugih podjetjih ali turističnih organizacijah.

Tako kot v BPT je tudi v OZD CIB Bovec zagotovljena delavcem urejena prehrana po znižanih cenah.

Sindikalna lista

(Nadaljevanje z 9. strani)

Oblikovanje in poraba sredstev sklada skupne porabe DOLOČAJO udeleženci samoupravnih sporazumov na osnovi določil družbenega dogovora o skupnih osnovah delovanja udeležencev v zvezi z razdeljevanjem dohodka in delitvijo osebnih dohodkov ter združevanjem dela in sredstev potreb v SR Sloveniji za prihodnje leto. V tako oblikovanje niso všteta namenska sredstva kot so:

- regres za letni dopust učencev v gospodarstvu;
- stanovanjska izgradnja,
- preventivno zdravstveno varstvo,
- humanitarne organizacije,
- pomoč družini delavca, ki se je smrtno ponesrečil pri delu,
- odpravnine,
- otroško varstvo,
- gradnja rekreacijskih objektov in počitniških domov ter vzdrževanje le-teh najmanj v višini 10 % izplačanih regresov za letni dopust v tekočem letu.

Finančna sredstva za **nadomestilo stroškov letnega dopusta** se oblikujejo v višini najmanj 1100, največ pa 1300 dinarjev vsakemu redno zaposlenemu delavcu. Zneski so seštejejo in pomnožijo s številom delavcev, tu pa so všteti tudi učenci v gospodarstvu.

Solidarnostnih pomoči je več vrst:

a) Finančno pomoč delavcu v primeru daljše bolezni ali v primeru smrti v ožji družini. Ta pomoč ne sme biti višja od povprečnega mesečnega dohodka v delovni organizaciji za preteklo leto.

b) Enkratna pomoč v primeru invalidnosti.

c) Enkratna finančna pomoč pripada tudi delavcu, ki ga je prizadela elementarna nesreča ali mu je požar uničil stanovanje.

d) Pomoč OZD družinskim članom delavca, ki se je smrtno ponesrečil pri delu; znesek pomoči je tolikšen, kolikšna je razlika, ki jo za pogrebne stroške prizna Zdravstvena skupnost Slovenije in stroški po računu Pogrebnega zavoda.

e) Obdaritve upokojencev, ki so lahko dodeljene le enkrat letno.

f) druge solidarnostne pomoči. Predlog za našete solidarnostne pomoči, razen pod točko d) dodeljuje Osnovna organizacija sindikata.

Nagrada upokojencu, ki odhaja v pokoj ne sme biti manjša od dveh pa tudi ne višja od treh mesečnih prejemkov povprečnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v minulem letu.

Ce je OZD vključena v družbeni dogovor na nekem območju ali če ima določilo o **nagrajevanju delavcev ob delovnih jubilejih** vključeno v svojih internih aktih so te nagrade naslednje:

- za 10 let delovne dobe v OZD 2.300 din,
- za 20 let delovne dobe v OZD 3.450 din,
- za 30 let delovne dobe v OZD 4.600 din.

Ko začenjamo uporabljati določila o nagradah za delovne jubileje, se upoštevajo tudi delavci, ki so že prekoračili eno od omenjenih delovnih dob; izplačilo pa je lahko izplačano le za en delovni jubilej.

V tem članku smo vam predstavili le okvire sindikalne liste za leto 1976. Osnutek te liste bo sprejet še letos. Naša Konferenca osnovnih organizacij sindikata je o osnutku sindikalne liste že razpravljala in se z njenimi določbami strinja.

F. G.

Koncert ljudskih pesmi in plesov v Loškem potoku

Letos naša delovna organizacija praznuje visok jubilej — 90 letnico — in ob tej priložnosti so se zvrstile številne proslave: športna tekmovanja tekstilnih delavcev, mladinski kviz in osrednja proslava 13. septembra.

Ker se vsi delavci naše šivalnice Hrib niso mogli udeležiti te proslave, je tehnični odbor za proslavo 90-letnice sklenil, da organizira v Loškem potoku kulturno prireditev pod pokroviteljstvom BPT, da tudi v tem kraju da poudarek temu pomembnemu jubileju. S tem koncertom pa naj bi tudi prikazali utrip kulturnega življenja tržiških delavcev, ki po opravljenem delu v tovarnah še najdejo čas za aktivno delo v raznih amaterskih kulturnih društvih.

Program je pripravila programska komisija kulturne skupine »POBRATENJE«, v katerega je vključila folklorno skupino »KARAVANKE«, tržiški oktet in recitatorje.

V nedeljo 23. novembra smo se zbrali v parku BPT od koder smo po lepem sončnem, toda mrzlem vremenu krenili na pot proti Dolenjski. Ob poslušanju prijetnih melodij radijskega programa je vožnja do Ljubljane hitro minila. Toda prav v prestolnici naše republike se je razpoloženje vseh potnikov skalilo. Nepričakovano je nastala okvara avtobusa, ki pa so jo na srečo zelo hitro popravili dežurni mehaniki v ljubljanskem SAP-u. Z več kot eno urno zamudo smo nadaljevali pot. Šofer Jože je moral pošteno pritisniti na plin, saj se je zavedal, da ne smemo veliko zamuditi, kajti vsi gledalci bi se razšli in z našim nastopom ne bi bilo nič. Avtobus je drvel po ostrih

ovinkih, še hitreje pa je drvel urni kazalec, ki se je neizprosno bližal petnajsti uri, ob kateri je bil predviden nastop. Tik pred vasjo Hrib smo srečali Toneta Markoviča, obratovodja naše šivalnice, ki nam je pribrel nasproti. Tudi njega je pošteno skrbelo, kje smo se zadržali toliko časa, zato je hitel pogledat, kaj se je zgodilo. 10 minut po določeni uri za nastop smo prispeli v Loški potok. Zbranemu občinstvu smo se opravičili za zamudo in 15 minut kasneje začeli s programom. Najprej je Jože Zupančič v imenu pokrovitelja spregovoril zbranim občanom o pomembnosti jubileja, ki ga slavi BPT, in poudaril ter na kratko orisal zgodovinski razvoj in pomen sodelovanja med obema krajema, ne samo stikov, ki jih imamo kot delavci iste OZD temveč tudi na drugih področjih kot so kultura, šport, itd., ker s tem še

bolj učvrščujemo vezi med obema krajema. Nato se je pričel kulturni program, v katerem so poleg tržiških amaterjev sodelovale tudi učenke tamkajšnje osnovne šole.

Tržičani smo se predstavili s plesi raznih jugoslovanskih pokrajin, s pesmimi jugoslovanskih narodov, recitatorji kulturne skupine »POBRATENJE« pa so recitali pesmi tržiškega ljudskega pesnika Vojteha

Kurnika in ljudske pesmi, ki so nastale v okolici Sodražice in v Loškem potoku.

Na koncu smo v imenu pokrovitelja prisotnim gledalcem čestitali za 29. november — Dan republike. Kljub smoli, ki nas je spremljala na poti je program uspel, saj so bili gledalci z njim zelo zadovoljni in so izrazili željo, da bi bilo takšnih srečanj še veliko več.

Janko Jagodic

Planinski domovi med novoletnimi prazniki

Stalno oskrbovan je samo **Dom na Zelenici**, kjer ob ugodnih snežnih razmerah žičnica obratuje. Tudi za najbolj zahtevne smučarje so zeleniški smučarski tereni že nared.

Dom pod Storžičem je v zimskih mesecih oskrbovan od 1. novembra do 1. maja samo ob praznikih, sobotah in nedeljah. Za novoletne praznike bo dom odprt cel teden. V kolikor bo Planinskemu društvu uspelo dobiti oskrbnika za letno sezono, bo dom

redno oskrbovan tudi v zimskem času.

Dom na Kofcah je zaenkrat zaprt, ker ni mogoče dobiti oskrbnika. Če bo društvu to uspelo, bo dom za novoletne praznike odprt.

Tudi **Dobrča**, čeprav je dom šele v izgradnji, vabi ljubitelje smuke in lepega razgleda, seveda v kolikor bosta vreme in snežne razmere ugodna.

Tudi **Koča na Križki gori** je, podobno kot Dom pod Storžičem, odprta le na soboto in nedeljo in seveda med prazniki.

Cene celodnevne penziona so za vse našete planinske postojanke 85,00 din, razen na Zelenici, kjer je zaradi ogrevanih sob cena nekoliko višja, to je 90,00 din.

F. G.

Kadrovske novice

V mesecu novembru 1975 so v naše podjetje prišli naslednji:

V obrat Šivalnico Hrib

Mišič Milena, Starc Marjeta, Debeljak Marica, Levstek Vida, Sterle Antonija, Gregorič Metka, Ivančič Metka.

V istem času pa so odšli iz podjetja naslednji:

V invalidski pokoj

Mikolič Barica
Aupič Jožefa
Bakarič Kristina

Izključitev iz podjetja
Fuks Franc

Naše mamice

Hladnik Bojana je 16. novembra 1975 rodila deklico, **Purgar Marija** 17. novembra deklico, **Čoragič Ana** 19. novembra dečka in **Korošec Breda** 20. novembra dečka.

Vsem iskreno čestitamo in želimo mnogo zdravja in veselja!

Uredništvo

Varujmo se nezgod

V mesecu novembru so se v OZD BPT Tržič pripetile naslednje obratne nezgode:

1. **Bizjak Aleksandra**, zaposlena v obratu konfekcije, je zadela paletu in si pri tem poškodovala levo nogo.

Vzrok: Natrpano delovišče.

2. **Bizjak Franca**, zaposlena v obratu tkalnice, si je pri prebiranju votka ob robu košare, ki je ojačan s pločevino, urezala podlaht desne roke.

Vzrok: Naglica pri delu.

3. **Čör Franc**, zaposlen v obratu tkalnice, si je pri privezovanem stroju poškodoval nart desne noge.

Vzrok: Nevaren način dela.

4. **Meglič Kristina**, zaposlena v obratu tkalnice, si je pri čiščenju tkalskega stroja poškodovala sredinec leve roke.

Vzrok: Nevaren način dela.

Čestitka

Iskreno čestitamo **SILVI KINGOVI** za njeno 50-letnico!

Sodelavke in sodelavci iz adjutirnice

Izzrebani reševalci

V uredništvo je prišlo tokrat le 46 rešitev nagradne križanke, od teh je bilo 32 pravih. Zreč je določil naslednje dobitnike nagrad:

1. nagrado 50,— din prejme **Marjan Zupan** iz el. delavnice

2. nagrado 40,— din prejme **Marija Primožič** iz obračuna OD

3. nagrado 30,— din prejme **Ivan Marinčič** iz el. delavnice

4. nagrado 20,— din prejme **Tumpljč Ivica** iz tkalnice

5. nagrado 10,— din prejme **Viktor Švab** iz el. delavnice

Rešitve novoletne križanke oddajte do 15. januarja v nabiralnik TT.

Nagrade za izzrebane reševalce so:

- 1. nagrada 100,00 din
- 2. nagrada 80,00 din
- 3. nagrada 60,00 din
- 4. nagrada 40,00 din
- 5. nagrada 20,00 din

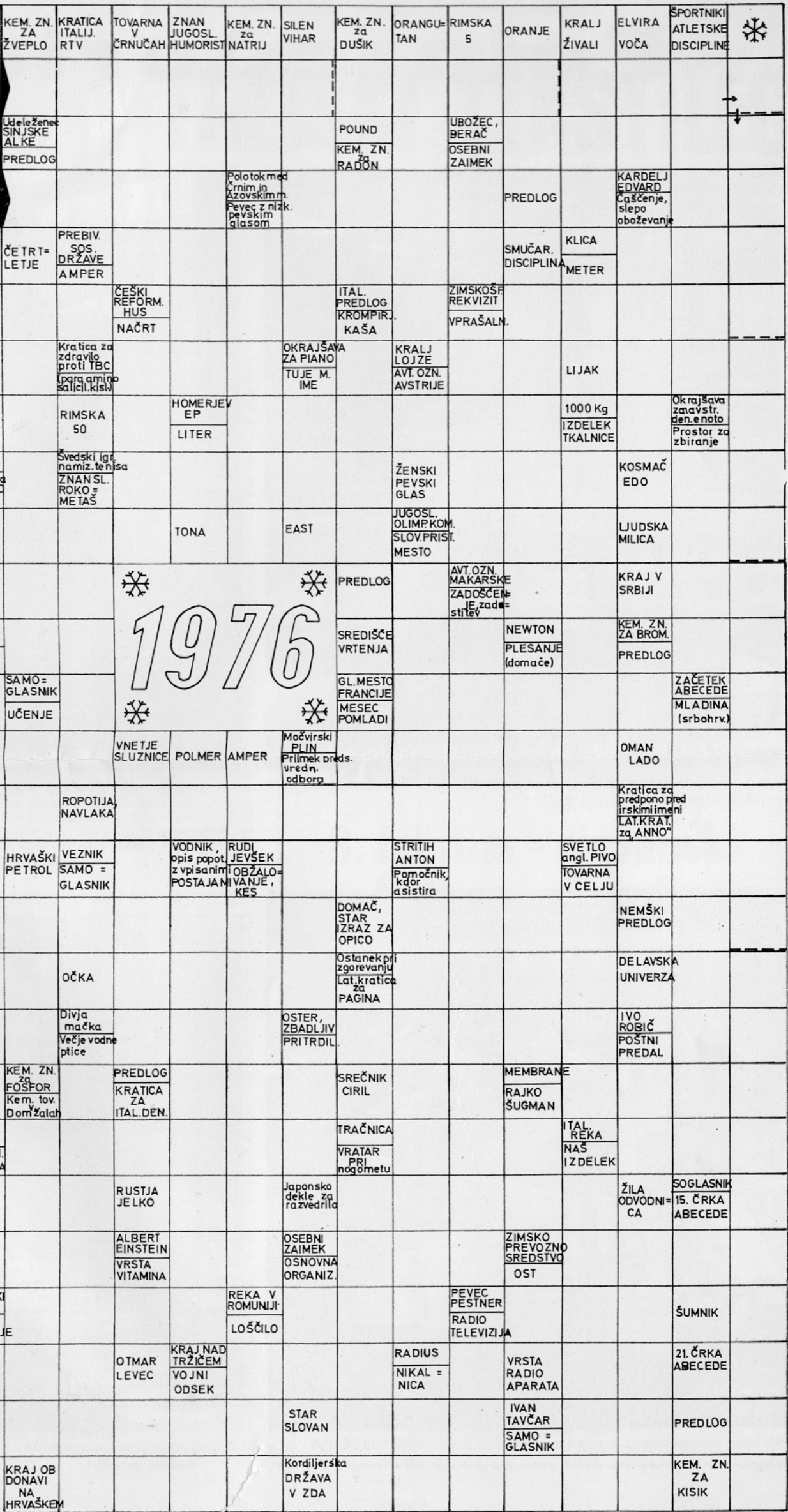
Uredništvo

Zahvala

Ob boleči izgubi drage mame, se sodelavkam in sodelavcem obrata predilnice najlepše zahvaljujem za denarno pomoč in izrečeno sožalje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Branko Kimovec

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne skupnosti Bombažne predilnice in tkalnice Tržič — ureja uredniški odbor: Lončar Janez, Seidel Vladimir, Fornazarič Stanko, Švab Anica, Eržen Vlasta, Cerar Franc, Markun Alenka, Rakovec Cirila, Herak Marjan, Šarabon Franci, Mrak Marjeta, Peternelj Štefka. — Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290. Telefon 50-340 int. 90 — Tisk GP Gorenjski tisk Kranj v 1450 izdodih — Glasilo izhaja enkrat mesečno — List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list SFRJ št. 33/72, prosto plačila prometnega davka

Fotoreportaža

Z modernizacijo strojnega parka v obratu predilnice se je dvignila produktivnost in kakovost preje

Razpenjalno sušilni stroj ARTOS v oplemenitilnici

Strojno privezovanje osnove na tkalskih avtomatih KOVO 275

Okusni vzorci naše posteljnine vzbujajo pozornost kupcev